

Vörösvári Újság

Berischwarer Zeitung

V. évf. 9. szám

1999. szeptember

Ára: 100 Ft

Tanévkezdés után: több mint 2000 diák az iskolapadokban

Szeptember 1-jén több mint 2000 diák számára csöngettek be a város oktatási intézményeiben. Általános iskoláinknak 1269, középszintű oktatási intézményeinknek 909 tanulója van.

A vörösvári diákok közül sokan zeneiskolások is. Az ide járó 380 növendékkel együtt Pilisvörösvár önkormányzatának összesen 2558 diák oktatását kell biztosítania ebben a tanévben. (Körképünk a 8-9. oldalon olvasható.)

170 első osztályos kezdte meg az iskolát szeptemberben Pilisvörösváron

Szüret előtt: a szőlőskertek eltűnnek, a jókedvű mulatozás megmarad

Vörösváron, az Órhegy alján valamikor egybefüggő szőlőskertek uralták a tájat. Tavasztól őszig gyakran lehetett a Kápolna utcában kapás embereket látni, amint ballagtak hátra, a hegy felé, a szőlőbe.

Októberben azután lovas koszik hordták haza a hegyről a drága terhet, hogy kipréseljék a szőlőszemekből azt a semmihez sem hasonlítható édes nedűt, amely ízes borra érett hús pinccék rejtekén.

Mára a szőlőskertek java része eltűnt. A tőkéket kivágták,

családi ház, víkendház, garázs épült a helyükön. A prések közül is sokan nyugalomba vonultak. Látványossággá váltak, tárgyi emlék lettek az utókor számára.

A szüreti felvonulásról, bálról azonban a világért sem mondanának le a vörösváriak. Ha a szőlőskertek nem is, a jókedvű mulatozás megmaradt. S marad is, míg az igazság is legfőképpen a borban lakozik.

(Képünkön: 1871-ből származó öreg szőlőprés a Kossuth Lajos utcában.)

Igy működik a Polgármesteri Hivatal

Hat részből álló sorozatot indítunk a Pilisvörösvári Újság hasábjain annak érdekében, hogy a lakosság megismerhesse a Polgármesteri Hivatal belső szervezetét, tevékenységét, az egyes ügyintézők által ellátott feladatokat. Bízunk abban, hogy a cikksorozat végére erősödnek a Polgármesteri Hivatal és a lakosság kapcsolatai.

Az első részben bemutatjuk a Polgármesteri Hivatal szervezetét, tagozódását, irányítási, vezetési elveit. A további részekben egyenként részleteiben bemutatjuk az egyes belső szervezeti egységeket, feladataikat és hatásköreiket, valamint a gyámhivatalt.

I. A Hivatalról általában

A Képviselő-testület az önkormányzat működésével, valamint az államigazgatási ügyek döntésre való előkészítésével és végrehajtásával kapcsolatos feladatok ellátására egységes hivatalt hoz létre – Polgármesteri Hivatal elnevezéssel. A hivatal nem elkülönült idegen testként működik a városban, hanem bizalomerősítő módon a lakosság szolgálatában áll.

A polgármester a képviselő-testület vezetője, akinek egyik kiemelt feladata a képviselő-testület szervezése, a képviselő-testület hivatalának irányítása. A törvény pontosan meghatározza e körben a polgármesteri feladatokat. A polgármester gondoskodik arról, hogy a hivatal rendeltetésszerűen működjön. Meggyőződik arról, hogy a testületi határozatok végrehajtása milyen színvonalon történik meg. Tájékoztodik az ügyintézés általános helyzetéről.

A polgármester elsősorban az eredményesség és a társadalmi hatás nézőpontjából értékeli a hivatal tevékenységét. Az ügyintézés fő irányait, tartalmát és kulturáltságát, a település sajátosságaihoz való alkalmazko-

dó-készségét vizsgálja abból a szempontból, hogy mindezek miképpen felelnek meg az önkormányzat reális és jogszerű igényeinek.

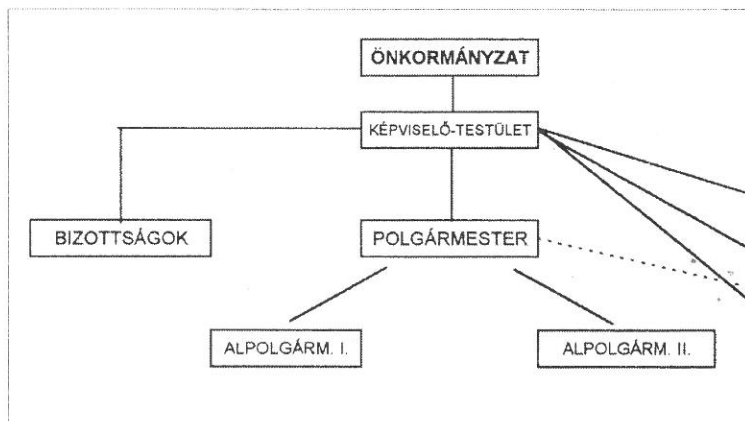
A polgármester irányító munkája a hivatali szakapparátus tekintetében nem közvetlenül jelenik meg, hanem a jegyző közreműködésével. A polgármester a hivatallal szembeni elvárásokat a jegyző közvetítésével juttatja el a hivatal dolgozóihoz. A munkavégzésre vonatkozó utasításokat a hivatal operatív vezetője, a jegyző adja ki a köztisztviselőknek.

A polgármester a jegyző ajánlásai alapján határozza meg azt, hogy az önkormányzat munkájának a szervezésében, a döntések előkészítésében és végrehajtásában a hivatal hogyan vesz részt; milyen feladatokat lát el. Ez a jogkör azonban nem jelenti a jegyző hatáskörébe tartozó államigazgatási feladatokba, hatósági jogkörökbe való beavatkozást. Az önkormányzat egészének működése, de különösen a hivatal tevékenysége szempontjából alapvetően fontos a polgármester és a jegyző közötti kollegiális viszony és az önkormányzat, a település lakossága érdekében szolgálatára irányuló együttműködési szándék.

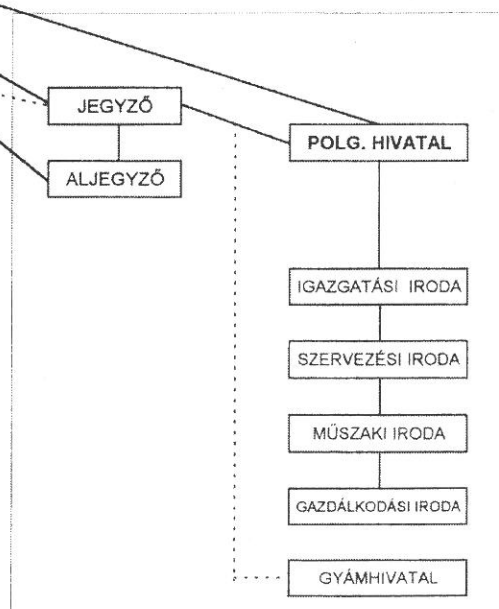
A jegyző az önkormányzat közigazgatási-szakmai vezetője. Jelentős érdek fűződik ahhoz, hogy a jegyző szakmailag képzett közigazgatási gyakorlattal rendelkező vezető legyen. A jegyző megbízatása – mivel a funkció szakmai és nem politikai jellegű – nem igazodik az önkormányzati választási ciklushoz. A jegyző ennek megfelelően nem választás, hanem kinevezés útján nyeri el tisztségét, a kinevezés határozatlan időre szól. A képviselő-testület a jegyző helyettesítésére megfelelő képesítéssel rendelkező aljegyzőt nevez ki, ugyancsak határozatlan időre.

A képviselő-testület működésével kapcsolatban a jegyző feladata – a polgármester feladat-meghatározásait figyelembe véve – az ülések adminisztratív előkészítésének megszervezése (testületi meghívók elkészítése, azok időbeni kiküldése, az ülés terem előkészítése), a napirendek tartalmi és formai előkészítése, az előterjesztések eljuttatása a címzetekhez. A képviselő-testület döntéseinek szakmai megalapozása a jegyző tevékenységi körének egyik legfontosabb területe. Biztosítani kell az előterjesztések igazgatási-szakmai színvonalát, a szükséges információk begyűjtését és feldolgozását. Különös gonddal kell előkészíteni a határozati javaslatokat, a rendelettervezeteket. A döntések törvényességéért a jegyzőt önálló felelősség terheli.

A jegyző gyakorolja a munkáltatói jogokat a képviselő-testület hivatalának köztisztviselői tekintetében. Ezt a jogosítványát a polgármester korlátozhatja.

PILISVÖRÖSVÁR VÁROS ÖNKORMÁNYZATÁNAK ÉS HIVATALÁNAK FELÉPÍTÉSE

A Polgármesteri Hivatal épülete
hajdanán postaállomás volt

A jegyző alapvető feladata, hogy a képviselő-testület és a polgármester által meghatározott önkormányzati feladatok teljesítésén kívül megszervezze az állampolgárok államigazgatási ügyeinek szakszerű intézését. E téren feladatot jelent számára a saját hatáskörébe tartozó ügyeknek az intézése, dönt azokban a hatósági ügyekben, amelyeket a polgármester ad át, és döntésre előkészíti a polgármester hatáskörébe tartozó államigazgatási ügyeket.

Az önkormányzati rendszer lényegéből adódóan az önkormányzati feladatok és hatáskörök a választott képviselő-testületet illetik meg. A feladatokat a képviselő-testület és szervei végzik. A képviselő-testület szervei a polgármester, a képviselő-testület bizottságai, a részönkormányzat testülete, valamint a képviselő-testület hivatala.

A polgármesteri hivatal alapvető teendői a következők:

- Ellátja az önkormányzati testületi szervekhez (képviseleti-testület, bizottság) kapcsolódó adminisztrációs feladatokat, az önkormányzati képviselők munkájának segítését, a vezetést segítő törzskari funkciókat, valamint a belső munkaszervezési igazgatási teendőket.

- Előkészíti és végrehajtja a testületi szervek önkormányzati döntéseit, a polgármester irányítása és a jegyző operatív vezetése mellett.

- Ellátja a központi állami szervek megbízásából az önkormányzat számára hatáskört megállapító jogszabályok végrehajtásaként az államigazgatási feladatokat, vagyis előkészíti döntésre az államigazgatási ügyeket, és gondoskodik a döntések végrehajtásának megszervezéséről.

A polgármesteri hivatal egységes szakaparátusként működik. Ez következik abból a tényből, hogy a hivatal saját jogon hatásköröket nem gyakorol, tehát hatásköri szempontból nem is tagozódhat, elkülönülést nem mutathat. A hivatal egységes szakmai szempontú működésének követelménye azonban nem jelenti azt, hogy a munkamegosztás természetes rendjében – munkaszervezési megfontolásként – meghatározott rendező elvek szerint a képviselő-testület – a polgármester és a jegyző javaslatára – ne alakíthasson ki több belső szervezeti egységet a hivatalon belül.

Különösen városi szinttől kezdődően szükség van a hivatal belső tagolására, noha a hivatal ekkor is egységes munkaszervezet. Az egységes hivatal belső szervezeti egységei jellemzően az önkormányzati gazdálkodás, az infrastruktúra-fejlesztés, az intézményirányítás, az államigazgatási hatósági ügyintézés, valamint a titkársági feladatok köré szerveződnek.

A Pilisvörösvár Újság legközelebbi számában az Igazgatási Iroda tevékenységét mutatjuk be.

Dr. Ungár László
jegyző

Hírek röviden

Költözik a Gyámhivatal

Értesítjük Pilisvörösvár és a hozzá kapcsolódó települések érintett lakosságát, hogy a Gyámhivatal a Polgármesteri Hivatal épületéből elköltözik a Puskin u. 8. sz. alá.

A Gyámhivatal az új helyen várhatóan október 1-jétől kezd meg működését.

A költözéssel együtt járó kellemetlenségekért elnézést kérünk.

Dr. Ungár László jegyző

Dr. Weber Mária, a Gyámhivatal vezetője

Partnerkapcsolati látogatások Németországba

Október 2-án Sax László képviselő, a partnerkapcsolatok referense vezetésével küldöttség utazik Gerstettenbe. A 7 fős delegáció 3 napig tartózkodik majd baden-württembergi partnerközségünkben. Újságunkat Sax Ibolya nemzetiségi rovatszerkesztő fogja képviselni.

Október 21-én négynapos hivatalos látogatásra Botzheim István polgármester vezetésével 13 fős küldöttség utazik Wehrheimbe. A delegációt elkíséri újságunk felelős szerkesztője is.

Vörösvár az Interneten

Megtörténtek az első lépések annak érdekében, hogy Pilisvörösvárnak saját honlapja legyen az Interneten. A képviselő-testület július 26-i döntésével támogatta a honlap létrehozását.

Preszl Gáboról, a Polgármesteri Hivatal informatikusától kapott tájékoztatás szerint a honlap elkészítését referenciamunkaként ajánlotta fel az önkormányzatnak egy helyi vállalkozó.

A tervek szerint a www.pilisvorosvar.hu URL-című honlapról a Vörösvári Újság online változata is elérhető lesz.

A polgármester úr kérésére lapunk felelős szerkesztője írásban nyújtotta be elképzeléseit a Vörösvári Újság on-line változatának szerkesztésére vonatkozóan.

Szamos Mátyás magas állami kitüntetése

Szamos Mátyás marcipánkészítő mester, a Szamos Marcipán megalapítója augusztus 20-án magas állami kitüntetésben részesült. A Magyar Köztársasági Érdemrend Kiskeresztjét Göncz Árpád köztársasági elnök nyújtotta át számára a Parlamentben.

Koszorúzás

Bányásnap alkalmából Botzheim István polgármester és Kárpáti János képviselő az Önkormányzat nevében megkoszorúzták a Városháza előtti bányászemlékművet.

A Bányász Szakszervezeti Szövetség Pílii Nyugdíjas Alapszervezetének koszorúját Székely József elnök helyezte el az emlékművön.

Viharkárok

Pest megyében a júniusi és júliusi rendkívüli esőzések és viharok 88 településen okoztak károkat. Az önkormányzati intézményeknél összesen 132,1 millió forintnyi kár keletkezett. 976 magánlakás dőlt össze vagy rongálódott meg súlyosan.

A megyében az augusztusi adatok szerint több mint 510 millió forintnyi állami támogatásra lenne szükség az önkormányzati és magánépítmények helyreállításához.

Meghívó

A Pilisvörösvári Német Kulturális Egyesület szeretettel meghív mindenkit a szeptember 25-én (szombaton) 15 órától megrendezésre kerülő hagyományos

SZÜRETI FELVONULÁSRA.

Indulás a Vasút utcából.

Meghívó

Minden gyereket és felnőttet szeretettel hívunk és várunk a

GYEREKEK SZÜRETI BÁLJÁRA.

Időpont: 1999. okt. 16., szombat 15³⁰

Helye: Községi Ház

Belépő: gyerekeknek ingyenes, felnőtteknek 200 Ft

Műsor, zene, tánc, büfé, versenyjátékok

Gyere el, és érezd jó magad!

Pilisvörösvár településfejlesztési alapelvei

Városunk Általános Rendezési Terve a törvényi környezet változása miatt elavult. Ezért a képviselő-testület új településrendezési terv elkészítését határozta el. Ennek előkészítésekor kikérte városunk polgárainak véleményét is. A viták során megformálódott vélemények öltének testet abban a dokumentumban, amelyet változtatás és rövidítés nélküli szöveggel két részletben tárunk olvasóink elé.

Pilisvörösvár érvényben lévő általános rendezési terve több vonatkozásban elavult. Az utóbbi években megváltozott a társadalmi, gazdasági, politikai és ezzel összefüggésben a jogszabályi környezet. Megerősödött az önkormányzatiság, a magántulajdonra épülő polgári demokratikus berendezkedés. Erősödött a helyi közelet szerepe a települési szintű döntések meghozatalában.

A településfejlesztés jogszabályi környezetváltozását jelzi, hogy az elmúlt évben a fejlesztést, rendezést befolyásoló szinte valamennyi törvény megváltozott (földtörvény, erdőtörvény, környezetvédelmi törvény, természetvédelmi törvény, területfejlesztésről és rendezésről szóló törvény, de kiemelten az 1998 elejétől hatályos – az épített környezet alakításáról szóló – törvény, amely a területfelhasználás és az építés szabályait a tervekészítés és annak jóváhagyásának új szabályait rögzíti.

Ezért döntött úgy a város Képviselő-testülete, hogy új településrendezési tervet készítsen, amelynek jóváhagyásával megteremti a további koordinált területfelhasználás, az építés és a környezethasználat helyi szabályait.

A településfejlesztés alapelveinek mostani megvitatását és rögzítését az teszi szükségessé és aktuálissá, hogy megkezdődött az új településrendezési terv kidolgozása.

Nagyfokú előregondolkodás szükséges a város hosszú távú érdekeinek meghatározásához. A fejlődési irány felvázolása, a távlati célok kijelölése, a prioritások meghatározása képezheti alapját egy, a város érdekeit leginkább szolgáló, és megvalósítható településrendezési tervnek.

Az Önkormányzat és a tervezők egyetértenek abban, hogy a most készülő településrendezési terv akkor lesz hatékony eszköze a város fejlődésének és irányításának, ha kialakítandó településszerkezetével, területfelhasználásával, szabályozásával azokat a településfejlesztési, stratégiai célokat szolgálja, amelyeket az önkormányzat a vélemény-

„A most készülő településrendezési terv akkor lesz hatékony eszköze a város fejlődésének és irányításának, ha ... azokat a településfejlesztési, stratégiai célokat szolgálja, amelyeket az önkormányzat a véleményformáló pilisvörösvári polgárok bevonásával és egyetértésével határoz meg.”

formáló pilisvörösvári polgárok bevonásával és egyetértésével határoz meg.

Az egyes, konkrét területek felhasználásában, szabályozásában megfogalmazható alternatívákat is akkor lehet a közösség, Pilisvörösvár hosszú távú érdekei szempontjából minősíteni és eldönteni, ha a településfejlesztés stratégiai céljaiban és a megvalósításához felhasználható eszközökben egyetértés van a polgárok és választott vezetőik között.

Ennek kialakítását szolgálta az az Önkormányzat által kezdeményezett egyeztetéssorozat, amelyre 1999. április 18-án, május 19-én és június 16-án került sor, és amelyen a résztvevők értékelték a város sajátosságait, számbavették:

- a település sajátos értékeit,
- a településfejlesztés erőforrásait,
- a fejlődést gátló tényezőket,
- a fejlődés lehetséges alternatíváit, az egyes alternatívák megvalósulásának feltételeit és következményeit.

Meghatározták Pilisvörösvár számukra kívánatos jövőképét:

- azokat a településfejlesztési stratégiai célokat és alapelveket, amelyeket a további konkrét településfejlesztésnél irányadónak kell tekinteni,
- azokat az – elsősorban területrendezési, környezetszabályozási – eszközöket, amelyeket a meghatározott célok elérése érdekében (elsősorban a településszintű, illetve a részletes szabályozási tervek készítése és jóváhagyása során) alkalmazni kell.

A településfejlesztési célok meghatározásánál figyelembe vett értékek:

– földrajzi potenciál, kedvező természeti, táji adottságok: a település a Pilis-völgy kapujában fekszik, ebből adódóan egyedi tájkép, turisztikai adottságokkal rendelkezik, kedvező geoökonómiai helyzete következtében Pilisvörösvár természetes kistérségi központja lehetőségekkel bír, mintegy 35 ezer fő népességű térség megosztott funkciójú intézményközpontja,

– az agglomerációs elhelyezkedésből adódó előnyök, munkalehetőségek, szolgáltatási és szabadidő-eltöltési kínálat a fővárosban – potenciálisan kedvezően kihasználható – dinamizmus a gazdasági változásokban,

– Pilisvörösvár nemzetiségi város, ahol a település társadalmának viszonylagos zárt-sága, a helyi hagyományok közösség-összetartó és településfejlesztő erőt képviselnek, a személyes ismeretség, a kisvárosi életérzés pedig meghatározó jelentőségű,

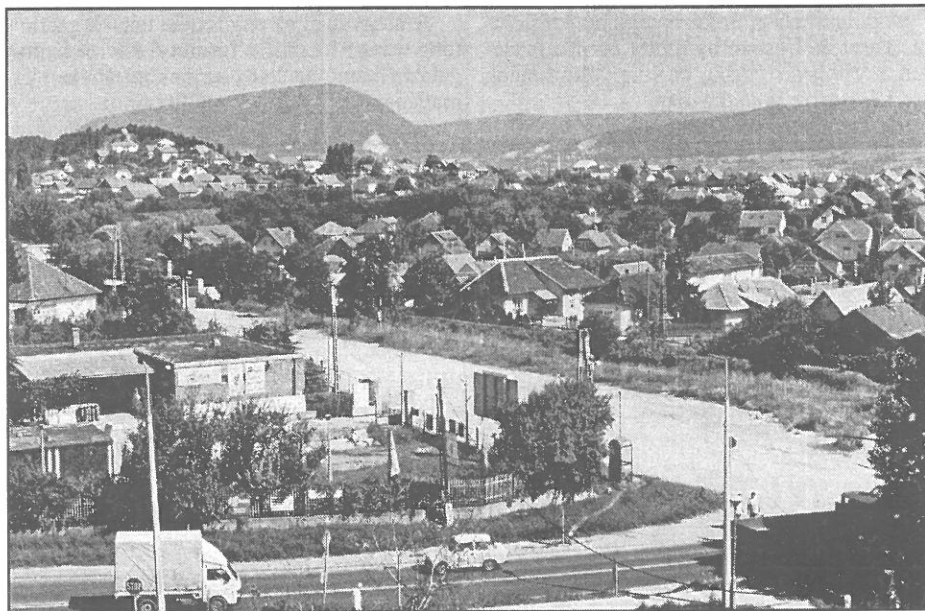
– a város lakosságának szellemi potenciálja, vállalkozási kedve, a kereskedelemhez és a szolgáltatásokhoz kapcsolódó képessége, a kis- és középvállalkozások agglomerációs átlagot meghaladó magas aránya,

– megfelelő, javítható közúti közlekedési kapcsolat a fővárossal,

– létező – nem kielégítő, de fejlesztendő – vasúti kapcsolat,

– a pilisvörösvári családok, háztartások (mint gazdasági egységek) értéktermelő képessége, vállalkozóképessége, megtakarítási hajlama, a megtakarítások jelentős részének megjelenése a település épített környezetében (építési jellegű beruházások, közműfejlesztések),

– az itteni beruházások értékörző, értéknövelő volta,

Holt telkekből virágzó városrész

Közműtársulatot alakítottak a földtulajdonosok a délkeleti városrész közművesítésére

Egy-két évvel ezelőtt egy képviselő azt mondta nekem, még jó egy évtizedig a város határában lévő „fejlesztési területen” nem fog történni semmi. Azóta kiderült, túlzottan is pesszimista volt az illető „városatyja”, nem számolt a vörösváriak kurázsijával és az itt lévő vállalatok befektetői kedvével. Az „ej, ráérünk arra még” ráérős vidékiessége az itt lakókra különben sem volt soha jellemző.

Az egykori faluhatárok mára szűknek bizonyultak: a fiatalok házat, a vállalkozók telephelyet szeretnének. A város kinyújtja csápjait, s új területeket foglal magának délkeleten. A leglátványosabb a Liegl-Dascher raktárbázisának építése, amely lassan a fin-

séhez érkezik. De a körülötte lévő szántóföldek sem maradnak már sokáig ugaron. De nem ekék, hanem földgépek szántják fel hamarosan, víz- és gázvezetékek kigyói tekernek majd a feltúrt földben.

A tulajdonosok összefogtak, s közös erővel közművesítik az egykori szántóföldet. Mert hiába van belterületbe vonva a terület, amíg nincsenek közművek, építési engedélyt nem kapnak rá.

De nem állnának úgy a dolgok, ahogy ma állnak, ha nincs a Taking 95 Ingatlanforgalmazó Kft. A vörösvári székhelyű cég, amely a szomszéd településeken már sikeresen közreműködött közművesítések megszerve-

zésében, felajánlotta tudását a fejlesztési terület tulajdonosainak. Már az is sikernek számított, hogy az érintetteket egyáltalán össze tudták hívni, de nemcsak hogy összejöttek, hanem szinte egy emberként mondtak igent a Taking ajánlatára.

Zarka Szilvia ügyvezető igazgató szerint a siker titka egyszerűen az, hogy pontos számításokkal álltak az emberek elé, megmondták, mi a teendő, s mi mennyibe kerül: a 83 lakótelek és a 30 ipari telek közművesítése összesen 103 millió forintba. Az elektromos áram, a víz és a gáz bevezetése a lakótelekek tulajdonosaitól kb. 500 ezer, az ipari terület tulajdonosainak 1,7 millió forintos beruházást igényel. (A tulajdonosok a víz bevezetésére a Takarékszövetkezettől 6,5 %-os államilag támogatott kedvezményes hitelt vehetnek fel.)

A beruházás végrehajtására a tulajdonosok közműtársulatot alapítottak, amelynek elnökévé Hámori Józsefet választották.

A tervek szerint november végéig készül el a víz- és gázvezetékek kiépítése, tavaszra pedig az elektromos hálózat.

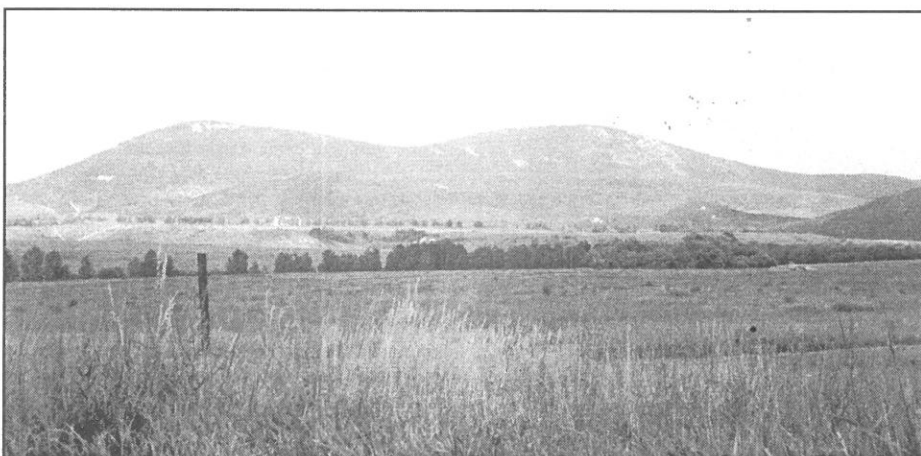
Ezután kerülne sor a szennyvízcsatorna megépítésére, amelynek terveit az Önkormányzat már korábban elkészíttette.

A szervezők számítanak az Önkormányzat további pozitív hozzáállására, segítőkészségére.

Ha minden jól megy, egy-két éven belül házak nőnek majd itt ki a földből, s messzire üzik a környékről a parlagfüvet. Új városrész, csinos házak, gondozott kertek köszöntik majd a Pest felől érkezőket.

– Milyen csinos kis város! – kiáltanak fel önkéntelenül azok, akik először járnak itt. – Mi is a neve? Pilisvörösvár? Nem árt, ha megjegyezzük ezt a nevet...

Fogarasy Attila

– fejlesztésre, funkcióváltásra rendelkezésre álló területek léte,

– a település meglévő épület- és létesítmény-állománya,

– a kiépült műszaki infrastruktúra,

– az intézményhálózatot működtető szellemi – humán – infrastruktúra.

A város különböző településrészei nagyfokú heterogenitást mutatnak (Városház-pont, Liget, Bányatelep). A különbözőség és a karakter figyelembevétele egyaránt indokolt a fejlesztési célkitűzések és a rendezési, szabályozási megoldások megfogalmazásánál.

A településfejlesztés és -rendezés problémái:

– a belső városrész funkciószűrőse, a lakás funkció és a környezetet több vonatkozásban terhelő vállalkozási funkciók keveredése, környezeti konfliktusok, helyhiány,

– településszerkezeti konfliktusok:

– karakteres, jól megközelíthető, a sokrétű funkciók (intézményi, szolgáltatási, szar-

badidós stb.) kielégítését biztosító városköz-pont hiánya,

– az alközpontok szükségességének tisztázatlansága,

– a 10. sz. út városon átvezető szakaszán jelentős az átmenő teher- és személyforgalom,

„Pilisvörösvár nemzetiségi város, ahol a település társadalmának viszonylagos zártsága, a helyi hagyományok közösség-összetartó és településfejlesztő erőit képviselnek, a személyes ismeretség, a kisvárosi életérzés pedig meghatározó jelentőségű...”

– a kialakult, sok helyütt rendezetlen településszerkezetből adódóan a közterületek szűk keresztmetszete, esetenként hiánya, gyűjtőúthálózat hiánya,

– zöldterületek, pihenőterületek hiánya,

– a beépített, elsősorban volt zártkerti és

üdülőterületek helyenként túlzott kiterjedése a tájban, e területeken lévő telekállomány méretének, geometriájának problémái, funkcióváltásra való alkalmatlansága,

– a volt zártkertek telekredezés nélküli beépülése, a terület besűrűsödése, e területen lakó népesség növekedése,

– a bányászati tevékenység okozta tájsebek rekultivációjának elmaradása.

A következőkban:

– A településfejlesztés és -rendezés lehetséges céljai és feladatai.

– A külterületek fejlesztésének és rendezésének alapelvei.

– A mezőgazdasági rendeltetésű külterületek tervezésének alapelvei

Idegen szavak a szövegben:

koordinált = összehangolt, összecsegyeztetett

prioritás = elsőbbség

stratégia = hadászat, tágabb értelemben: egy küzdelem gondosan megtervezett menete

alternatíva = választható lehetőség

potenciál = teljesítőképesség, teherbírás

geoökonómia = földrajzi beosztás, elrendezés

funkció = feladatkör, szerep

dinamizmus = erő, mozgékonyaság

agglomeráció = nagyváros népességének felszaporodása, itt értd: a Budapest környéki települések

infrastruktúra = a társadalmi-gazdasági tevékenység zavartalanítását biztosító alapvető létesítmények

rendszer (pl. lakás, közlekedés, közművek)

heterogenitás = különbözőség

rekultiváció = a természeti környezet helyreállítása

Kisváros a kiskapuk országában

Estéli beszélgetés Horváth József képviselővel
Pilisvörösvár jelenéről és jövőjéről

Adva vagyon egy 12 és félezer lakosú kisváros a Pilisi-medencében, nagyságához mérten kiterjedt intézményhálózattal, de szerény ipari háttérrel. E város önkormányzatának több mint 2000 diák iskoláztatását kell megoldania, miközben a csatornázás befejezése, a szilárd úthálózat kiépítése is a vállát nyomja. Fenntartható-e a szűkös anyagi lehetőségek ellenére is az utóbbi évek lendülete, vagy megtorpan a város fejlődése? Lesz-e csatornánk, sportszarnokunk a jövőben, lesznek-e normális útjaink, közterületeink, vagy üres zsebbel, poros utakkal, hulló vakolatú iskolákkal, vegetáló intézményekkel, napi gondokkal küzdve kezdjük meg a felzárkózást az új évezredben Európához? Súlyos kérdések ezek, amikről a Képviselő-testület egyik legtapasztaltabb és legbefolyásosabb tagjával, Horváth Józseffel beszélgettem.

– A Képviselő-testület nemrégiben fogadta el a Pilisvörösvár településfejlesztési alapelveit tartalmazó dokumentumot. Ön mint a Pénzügyi Ellenőrző Bizottság elnöke, hogyan látja városunk jövőjét, lát-e kitörési pontokat, érzékel-e új lehetőségeket a fejlődés felgyorsítására, vagy legalábbis fenntartására?

– Attól tartok, csalódást kell okoznom önnek is, és a tisztelt olvasóknak is. Én jelen pillanatban ugyanis nem látok esélyt arra, hogy további látványos eredményeket érjen el ez a város. Sőt, ha nem vigyázunk, néhány éven belül akár össze is omolhat az önkormányzat költségvetése, és teljesen eladósodhatunk.

– Ennyire pesszimista lenne?

– Nem vagyok pesszimista, csak szembe merek nézni a valósággal. Ha józanul, reálisan értékeljük az elmúlt évek, évtizedek történéseit, azt is ki kell mondanunk, hogy Vörösvár nem egy gazdag város. A köztudatban ugyan ez van, de ha megvizsgáljuk a rideg statisztikai adatokat, akkor kiderül, hogy ez egy elszegényedő és előregedő település. Az utóbbi tíz évben csökkent a születések száma, ugyanakkor a környék települései közül hozzánk telepedtek be a legkevesebben, miközben másutt tízmilliós villákat építettek az újonnan érkező tehető polgárok. Ennek is köszönhetően az egy főre kivetített SZJA-befizetés nálunk a legkevesebb a Pilisi-medencében. És minél kevesebb adót fizetnek polgáraink az államnak, annál kevesebbet oszt vissza az állam a városnak. Az ipar is messze ívben elkerül minket, máshol új iparterületek, gyárak, ipari parkok létesülnek, s mindez az iparüzési adóban megjelenve jelent a településeknek pluszbevételt. Az állami normatívák sehol sem fedezik az intézményrendszer kiadásait, a különbséget az önkormányzatnak kell finanszíroznia. Ha nincs bevételünk, akkor csak a semmit markolásszuk, s előbb utóbb hanyatt esik a költségvetés...

– Ha jól értékelem a szavait, ön abban látja a bajok okát, hogy Vörösvár nem egy befogadó jellegű település?

– Én mindig is vitába szálltam azzal – a településfejlesztési alapelvek kidolgozása során is előtérbe került – elképzeléssel, hogy Vörösvár maradjon zárt település. Véleményem szerint minden lehetőséget meg kell ragadni arra, hogy nyitottá váljunk. Mindent elő kell mozdítani annak érdekében, hogy növelni tudjuk a

vállalkozói területek nagyságát, s telkeket tudjunk adni az építkezők számára. Sajnos, ezen a téren igen korlátozottak a lehetőségeink, az önkormányzatnak ugyanis – ellentétben a szomszédos településekkel – alig vannak szabad földterületei.

– Ha jól értesültem, éppen most folyik a jegyző úr irányításával a mobilizálható önkormányzati ingatlanok számba vétele. Ha ez a lista készen lesz, ön is, és képviselőtársai is döntési helyzetbe kerülhetnek: mit lehet eladni és mit nem.

– Abban már most is biztos vagyok, hogy a Városgondnokság épületét el fogjuk adni. Az ott folyó – még megmaradt – tevékenység nem igényli egy ekkora épület fenntartását. Az eladásból befolyt összegből aztán meg lehetne kezdeni például a Városháza átépítését, ami mára elodázhatatlanná vált.

...kemény, de eredményes munkát végeztünk, és komoly viták árán, de végül is egyensúlyban tudtuk tartani a költségvetést” – mondja Horváth József képviselő, a pénzügyi bizottság elnöke

– És akkor mi lesz a rendőrkapitánysággal, hiszen éppen a Városgondnokság épületét ajánlotta fel erre a célra az előző vezetés?

– Jelenleg nem tartom megvalósíthatónak a cserét, ugyanis ennek a költségei százmilliókra rúgnak. Nem valószínű, hogy tud ennyi pénzt áldozni a rendőrség a kapitányság kialakítására.

– Visszatérve az önkormányzat üres zsebére, öntől, mint vállalkozótól is kérdezem, megoldás lehet-e a bevételek növelésére az adók felszólolása?

– Biztos vagyok abban, hogy az adók növelése fordítva sülné el. Óvatosan kell ezzel bánni. A vállalkozó inkább átjelentkezne oda, ahol méltányosabban állapítják meg az iparüzési adó mértékét. Ez tehát nem jelenthet megoldást. Annál inkább a takarékoskodás, az ésszerű gazdálkodás.

– Úgy tűnik, a város intézményeinél – főleg az óvodáknál és iskoláknál – a nadrágszjij további meghúzása, a bőszerű racionalizálás már a működésüket veszélyezteti, nem is beszélve az évek óta rendre elmaradó felújításokról...

– Megmondom őszintén, én már kezdek belefáradni az oktatási intézményekkel való hadakozásba. Nehéz belelátni, még inkább belelenni az óvodák, iskolák gazdálkodásába, de

biztos vagyok benne, hogy lenne még lehetőségük a takarékoskodásra. Nekem, mint felelős gondolkodású képviselőnek és a pénzügyi bizottság elnökének kötelességem azon munkálkodni, hogy a költségvetés ne menjen mínuszba. Mert ha felelőtlenül el hagyjuk úszni a költségvetést, és csődbe kerülünk, a nyakunkba ültetnek egy kormánybiztost, és akkor aztán ő fog dönteni helyettünk. És ez biztos, hogy nagyon keserves lenne a számunkra...

– A bajokat – úgy gondolom – csak tetézi, hogy az idén húsz beadott pályázatunkból mindössze egy volt sikeres. És az nem a csatornapályázat volt...

– Megmondom őszintén, nagyon csalódott vagyok, hogy nem nyertünk a pályázatokon. De nem tudom, hogy ez kinek a kudarca, az önkormányzat-e vagy az államé. Az biztos, hogy itt is beszűkültek a lehetőségek, és kevés reményt látok arra, hogy jövőre a csatornapályázatunk sikeres lesz. Talán több eséllyel vehetnénk részt állami pályázatokon, ha nem egy szál magunk próbálkoznánk, hanem kistérségi programokat akarnánk megvalósítani, összefogva a környék önkormányzataival. Jelen pillanatban tanácstalan vagyok, s nem látom a kibontakozás lehetőségét.

– Ön egy csalódott, megkeseredett ember?

– Egyáltalán nem. Ha visszatekintek az elmúlt évekre, azt kell hogy lássam, sokat fejlődött ez a település. Az én legfőbb vágyam is teljesült: szilárd burkolatú utak épültek. Sőt, még soha nem épült annyi út, mint az elmúlt időszakban. Ha az általam vezetett bizottság elmúlt egy évre gondolok, akkor is azt kell mondanom: kemény, de eredményes munkát végeztünk, és komoly viták árán, de végül is egyensúlyban tudtuk tartani a költségvetést.

– Lát-e tartalékokat a Képviselő-testület munkájában?

– Nem is keveset. Úgy érzem, sokkal hatékonyabban működhetne ez a testület, ha azok a képviselők is, akik folyton azt hangoztatják, hogy erkölcsileg és tisztesség tekintetében mennyire magas szinten állnak, hajlandóak lennének egy kicsit leereszkedni a földre, és tudomásul venni, hogy ez az ország ma még a kiskapuk országa. S nekünk nem szabad homlokba dagnunk a fejünket. Igenis, kötelességünk megkeresni és betaszítani a kiskapukat, nem a magunk érdekében, hanem a város érdekében. Sajnos, a közelet ma így működik. Aki nem vesz róla tudomást, lehet akármilyen elvű demokrata, nem biztos, hogy jól képviseli a közösség érdekeit.

Beszélgetésünk közben lassan besötétedett, s házigazdám lámpát gyújtott. Kint már koromsötét volt a szeptember eleji estében, amikor a lámpa pislogni kezdett, ki-kihagyott a fénye.

– Valami áramingadozás lehet – mondta a képviselő úr, de nem zavartatva magát tovább beszélte a város jövőjéről, a gondokról, a szorító pénzügyi helyzetről, s arról a kemény és kevéssé háládatos munkáról, ami a képviselők előtt áll, hogy egyenesben tudják tartani a kormányzatot...

Aztán egyszerre teljes sötétség borult a házra és az utcára. Ültünk a sötétben. Néhány pillanatig a szavunk is elakadt, s mindaz, amiről addig beszélünk, sötétbe öltözött.

De az volt a jó, hogy tudtuk, az áram hamarosan visszajön, és ismét fényárba borítja a szobát.

És így is lett.

Fogarasy Attila

A Liegl-Dachser Kft. új logisztikai központja

Egymilliárd forintos beruházás a város szélén

Pilisvörösvár határában valóságos épületóriás nőtt ki a földből néhány hét alatt. A közel 9000 m²-es épület ez év végétől az újonnan alakult Liegl-Dachser cég telephelyeként fog szolgálni. Az építetők a hivatalos átadást 2000 tavaszára tervezik.

Az 1990-ben alapított, budapesti székhelyű Liegl Transport Kft. két évvel alapítása után vásárolta meg a Duna Völán szabadságligeti telepét. A következő évben vámszolgálati helyet is kialakítottak itt, ennek következtében a járműforgalom a duplájára növekedett. A hatalmas kamionok a Szabadság úton és a Nyár utcán keresztül közelítették meg a telephelyet, és ez hamarosan az itt lakók ellenszenvét váltotta ki. Különösen a Nyár utcában lakóknak nehezen elviselhető a monstrumok mindennapi jelenléte. A lakók egy fórumot is összehívtak, hogy a vállalat vezetőivel találkozhasanak és elmondhassák panaszait.

A Liegl kiutat keresett ebből a helyzetből: meghozta először a szó szoros értelmében. Úgy gondolták, hogy ha megépül a 10-es út elkerülő szakasza, egy bekötőtű segítségével sikerül majd a városon kívülre helyezni a gépjárműforgalmat. Mivel az elkerülő szakasz megépítése egyre inkább a távoli jövőbe tolódott, más megoldást választottak. Megvásárolták a város délkeleti határában lévő ún. fejlesztési terület egy részét, és itt létesítenek egy új, összesen 60 ezer négyzetméter területű telephelyet. (A jelenlegi negyedannyi helyet foglal el.)

A beruházásra a Liegl a Dachserrel közös céget hozott létre. A Dachser Európa egyik vezető fuvarozási vállalata. Múlt évi forgalma 2,6 milliárd márka volt, közel 11 ezer munkatárssal rendelkezik Európa szerte.

A 470 millió forint törzstőkével rendelkező új cég a keresztségekben a Liegl & Dachser Szállítmányozási és Logisztikai Kft. nevet kapta. A vállalat vezetőinek nem titkolt célja, hogy Magyarországon vezető céggé szeretnének válni a szállítmányozásban.

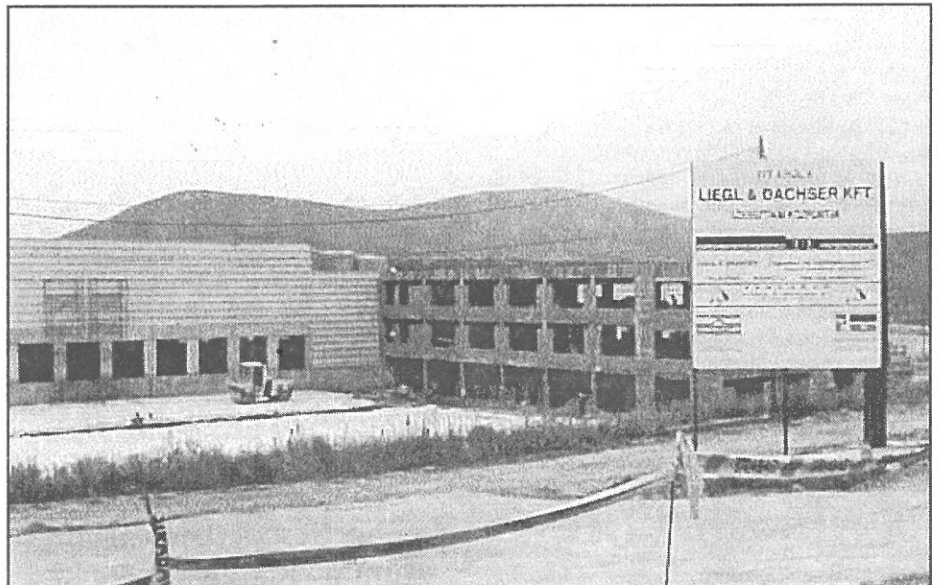
A beruházás tervezett összege 1 milliárd forint. A raktárbázis első ütemében a 7000 m²-es raktár és az 1800 m²-es iroda készül el. Az árukezelés gyorsítására 50 dokkoló kapu áll majd rendelkezésre. Az irodaépület háromszintes: a föld-

ján kívánta biztosítani ezt az összeget, a pályázat azonban nem volt sikeres. A képviselő-testület ekkor méltányosságból a város ez évi költségvetésében különített el e célra 12 millió forintot. Ez a költségek 20 %-át fedezi.

Liegl úr – bár korántsem találta olyan méltányosnak a döntést, mint a képviselők – végül is vállalta a költségek 80 %-át.

Az új telephely átadása után a Liegl-Dachser cég az első évben közel kétfélmilliárd forintos forgalomra számít. Ez 20-30 %-os növekedést jelent a jelenlegi forgalomhoz képest, és nem mellékes, hogy újabb néhány tucat embernek álláslehetőséget biztosít.

A korábbi telephely valószínűleg megmarad a Liegl tulajdonában, de a

Az épülő raktár és irodaház a 10-es út felől

szintre költözik a vámszolgálati hely, az első emelet a gyűjtőforgalomé és a logisztikai lesz, a második emeletet az ügyvezetés, a könyvelés foglalja el. A létesítmény Magyarországon egyike lesz a legmodernebbeknek, amely minden tekintetben megfelel majd az európai elvárásoknak.

A Liegl cég jelentős szerepet vállalt a fejlesztési területnél épülő közúti csomópont finanszírozásában is. Az önkormányzattal korábban Englbart Liegl úr – a vállalat tulajdonosa – úgy állapodott meg, hogy 50-50 %-ban vállalják a költségeket. Az önkormányzat pályázat út-

szabadság utat igénybe vevő gépjárműforgalom jelentős mértékben, akár a harmadára is lecsökken majd.

Bognár Zsolt ügyvezető igazgató reményét fejezte ki, hogy az új telephely megépítése – amely alapterületét és költségeit nézve Pilisvörösvár eddigi történetének egyik legnagyobb beruházása –, a fejlesztési terület „motorja” lesz, s ennek köszönhetően néhány év múlva rá sem lehet majd ismerni arra a városrészünkre, amely jelenleg parlagon hagyott szántóföldekből áll.

Fogarasy Attila

A komplexum oldalnézeti látványrajza. Középen az irodaház, oldalt a raktárcsarnokok a dokkoló kapukkal.

Tanévkezdés után

Szeptemberi körkép oktatási intézményeinkről

Templom Téri Általános Iskola

Az oktatási intézmény élén nem történt személyi változás, viszont a tanári kar bővült, Jeskó Rita, Oláh Imre, Sarkadi Liliána németnyelv tanárok és Papp Károly napközis nevelő itt kezd meg az idei tanévet. Az iskola profilja sem változott, továbbra is legnépszerűbb az informatika tagozat, sokan jelentkeztek a testnevelés tagozatra, és sikerült feltölteni a komplex művészeti osztályt, amelyről az igazgatónő, Breierné Kalmár Éva elmondta:

– Nagyon nehéz dolgunk van, amikor az informatikáról kénytelenek vagyunk átírányítani a gyerekeket a művészeti osztályba, hogy kiegyenlítődjön a létszám. Egyetlen lehetőségünk a helyes döntésre, hogy az óvodában megfigyeljük a hozzánk jelentkező gyermek képességeit, érdeklődési körét. Igyekszem a szülőket megnyugtatni, azzal, hogy az óvodából kikerülő gyerekekhez talán ez a tagozat áll legközelebb, és képességeiket több területen is fejleszti.

– Az iskola tanulóinak létszáma 60 fővel, ugrásszerűen növekedett, ezért a könyvtár és a tanári szoba áthelyezésével két új tantermet kellett kialakítanunk. Jövőre már nem lesz lehetőségük a bővítésre. A 788 fő tanulóból 398 alsó, 327 felső tagozatos, 53-an gyógypedagógiai, illetve kisegítő osztályba járnak.

– Igen sok szakkör várja a tanulókat délutánonként: matematika, történelem, német, informatika, képzőművészeti szakkör, irodalmi színpad és énekkar. Minden gyereknek adódik lehetősége sportolásra, indul atlétika, kézilabda, asztalitenisz, futball foglalkozás, lesznek küzdősportok és iskolabajnokság is.

Az igazgatónő köszönetet mond Mirk Józsefnek, aki felajánlotta négy tanterem felújítását, a munkát a nyáron el is végezték. Majd reményét fejezte ki, hogy a sok hátrányos és veszélyeztetett gyermek problémáit sikerül megoldani, vagy legalább enyhíteni. Mindent megtesz, hogy a tevékeny alkotómunkához megfelelő körülményeket teremtsen.

Német Nemzetiségi Általános Iskola

– Az idei tanévben célul tűztük ki magunk elé az iskola nemzetiségi jellegének erősítését, az államalapítás ezredik évfordulójának megünneplését, pedagógiai programunk átdolgozását és a minősítésbiztosítás rendszerének kidolgozását – tájékoztat Fogarasy Attiláné igazgató.

– A nemzetiségi jelleg erősítését szolgálja, hogy 5., 6. és 7. évfolyamon bevezettük a népismeret oktatását. Ez nem kötelező, ha-

nem választható tantárgy, német vendégtanárunk, Ingeborg Aichar oktatja. Ez a tantárgy nem pusztán nemzetiségi ismeretek oktatását jelenti, hanem átfogóan foglalkozik a németiség történetével, kultúrájával és néprajzával. Tapasztalataink szerint a legjobb németes diákok választották ezt a tantárgyat, biztos vagyok benne, hogy jó eredményeket fognak elérni. Azt is remélem, hogy az idén is többen leteszik majd tanulóink közül a középfokú nyelvvizsgát.

– Az új tanévben új szakkörök is indultak. Az elsősegély-nyújtó szakkört, egy szülő, dr. Márta István tartja. Szintén új a csecsemőgondozó szakkör, Breierné Kovács Ildikó vezetésével. Beindult egy klasszikus balett kurzus is, amelyet az Operaház egyik táncosa tart.

– Iskolánknak jelenleg 481 tanulója van - 18 tanulócsoporthoz. A két első osztályba 64 gyereket tudunk felvenni.

– Nagy problémát jelent számunkra az, hogy az iskola épületét már évekkel ezelőtt kinőtött, s nagy a zsúfoltság. Terveink közé tartozik ezért továbbra is a tetőtérben négy tanterem kialakítása, melynek megvalósítására minden pályázati lehetőséget meg fogunk ragadni. Évek óta hiába emelünk szót annak érdekében, hogy az életveszélyessé vált Kálvária utca felőli táfalat csináltassa meg a fenntartó, mindmáig intézkedés nem történt.

Német Nemzetiségi Gimnázium és Külkereskedelmi Szakközépiskola

A gimnázium vezetésében és tanári karában jelentős változások történtek a nyáron. A Képviselő-testület 1999. július 1-jei hatállyal Búza Jánosné bízta meg az igazgatói teendők ellátásával. Megbízása egy évre szól. (Tavasszal a Képviselő-testület új pá-

lyázatot fog kiírni az intézményvezetői állásra. Az idén kiírt pályázatra egyetlen pályamunka érkezett, amit sem a Képviselő-testület, sem a tantestület, sem a Szülői Munkaközösség nem fogadott el.)

Az új igazgató munkáját ezentúl nem három, hanem csak két helyettes segíti. Kalmár Ildikó főleg a külkereskedelmi és a nemzetiségi oktatás terén lesz segítségére Búza Jánosnének. Wipplhauser Gyuláné gazdasági igazgatóhelyettes a nyáron nyugdíjba vonult Wenczl Józsefnétől vette át a stafétabotot. A tantestületből eltávoztak helyére és a négy újonnan kapott tanári státuszra összesen 9 főállású pedagógust vett föl az új igazgató.

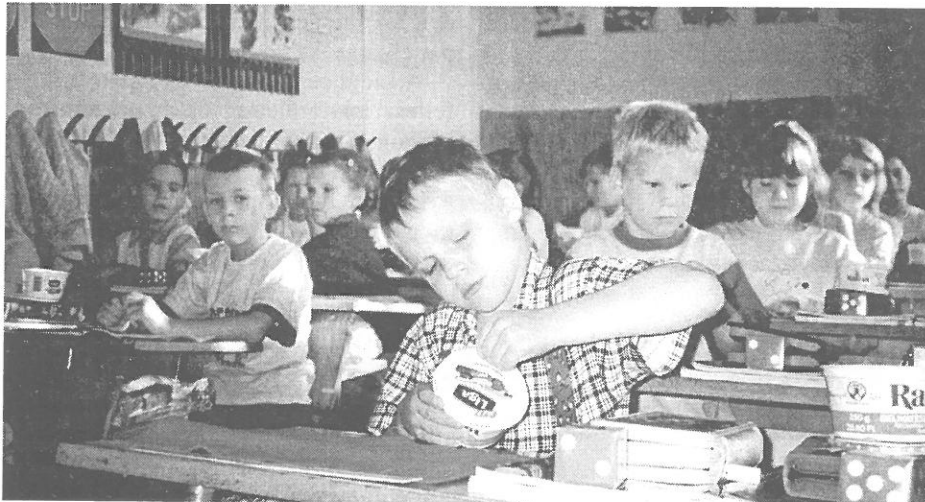
A gimnáziumnak a szeptember eleji létszámadatok szerint 576 tanulója van, ebből 428-an nappali tagozatra, 148-an levelező tagozatra járnak.

Az iskolában szeptembertől 158 új diák kezdte meg tanulmányait. A hatosztályos gimnáziumba 39 gyereket vettek föl – egy osztályba. A négyosztályos gimnázium kezdő – azaz kilencedik – évfolyamán 57-en vannak, ők két osztályt alkotnak. A levelező tagozat két első osztályában 62-en vannak.

Újdonság az intézmény oktatási struktúrájában, hogy a NAT bevezetésével a külkereskedelmi ismeretek oktatása a szakközépiskolai tagozaton átkerült a 13. évfolyamra. A mostani 11. évfolyamosok már csak szakmai alapozó tantárgyakat tanulhatnak. Az iskolának két éve van arra, hogy a 13. évfolyam beindulásáig létrehozza az ún. tanirodákat, ahol a gyakorlati képzés folyik majd. Erre az iskola ebben az évben 1 millió forintot nyert pályázat útján a Megyei Területfejlesztési Tanácstól. A pénzből megkezdődött az iskola tetőtérében egy helyiség kialakítása.

Október 1-jén tartja avatóünnepségét és első évnyitóját a Gábor Dénes Főiskola Pilisvörösvári Konzultációs Központja. A főiskola a gimnázium két informatikatermét és egy irodahelyiségét bérli a szombati oktatási napokon. Az oktatásban a gimnázium két informatikatanára is részt vesz.

A gimnázium költségvetése – a többi vörösvári oktatási intézményhez hasonlóan – meglehetősen szűkös, így a nyár folyamán ezúttal elmaradt a tantermek és folyosók tisztasági meszelése.

– Lássuk csak, vajon hogyan nyílik ki ez a doboz!

Muttnyánszky Ádám Szakképző Iskola

– Ilyen nehéz tanévkezdésünk még nem volt – sóhajt fel *Hargita Péter* igazgató felébe falazott irodájában, s ahogy sorolja a tényeket, kitűnik, valóban sok nehézséggel kell szembenéznük ebben az évben.

A szakképző iskolát az idén a bizonytalanság és a összehúzózkodás jellemezte. A képviselő-testület tavasszal határozatot hozott arról, hogy az iskolát leadja a megyének. Tette ezt azért, mert az intézmény több tízmillió forint önkormányzati támogatást igényel évente, és a város kamarája bizony ugyancsak kong az ürességtől. A határozat csak a leadási folyamat kezdetét jelenti, hogy az mikorra valósul meg, még kérdéses. (Az országban egyébként ez évben az igazgató új információi szerint 87 szakmunkásképzőt adtak át az önkormányzatok a megyéknek.)

Az iskolában – ugyancsak a képviselő-testület döntésének következtében – megszűnt a gyakorlati oktatás, a tanműhelyt, a volt Ferroglobus-épületet – amelyben a bórdiszművesek, a nőruha-készítők, a kőművesek, a burkolók, a szobafestők és az asztalosok gyakorlati képzése folyt – az iskolának ki kellett ürítenie. (Pechükre korábban több százezer forintot fordítottak az épület felújítására.)

A gyakorlati képzést egy oktatással foglalkozó kft. vette át, így az iskolának vajmi kevés esélye maradt arra, hogy saját bevételre tegyen szert. Mindamelllett az önkormányzat ezt az intézmény költségvetésébe betervezte.

Az asztalosok számára az oktatási törvény előírja az iskolai tanműhely biztosítását, így azt sebtében ki kellett alakítani az iskola épületében. Az épületben a költözködés nyomán nőtt a zsúfoltság, még az igazgatói irodát is kettéosztották.

A gyakorlati oktatás megszűntével öt szakoktatót kellett elbocsátani, és távozott az egyik igazgatóhelyettes is.

A képviselő-testület döntése értelmében az intézményben ezentúl csak nyolc szakmát oktathatnak. Ezek az ács-állványozó, asztalos, bórdiszműves, élelmiszer- és vegyi árukereskedő, szobafestő-mázoló-tapétázó, kőműves, épületburkoló, abc-eladó.

Kifutó rendszerben megszűnik az autószerelő és a nőruha-készítő szakmák oktatása. Ugyancsak kifutó rendszerben meg kell szüntetnie az iskolának a kollégiumot és a konyhát.

Az idén az iskola 9. évfolyamára 63 tanulót vettek föl, két osztályba. A tizedik évfolyamon ugyancsak két osztályban 40-en tanulnak. A NAT szerinti 11 évfolyamon – ahol a tanulók gyakorlati képzése megkezdődik – 84-en vannak. (12. évfolyam csak jövőre lesz.)

A régi rendszerű – NAT előtti, hároméves – képzés kifutó rendszerben megszűnik. Négy osztályban 90 végzős összesen tíz szakmában fog jövőre szakmunkásvizsgát tenni.

A szakmunkások szakközépiskolájának két évfolyamán 56-an tanulnak. Erre a két éves intenzív nappali képzésre igen sokan jelentkeztek az idén is, de az intézmény csak egy osztálynyi – szakmunkás-bizonyítványt nyújt már rendelkező – tanulót vehet fel.

Az iskolának összesen 333 tanulója van.

Cziffra György Zeneiskola és Művészeti Iskola

– Az idei évkezdést nehezítette, hogy néhány tanárunk elment, így aztán kereséssel telnek az első napok – mondja Hoós Sándor, a zeneiskola igazgatója. – A zökkenőmentes munkát csak akkor tudjuk elkezdni, ha ezt a problémánkat legalább egy évre megoldottuk... Eddig öt új tanárunk van. A tanulói létszám a tavalyihoz hasonlóan alakult, 330 fő a 14 tanszakon és 50 fő a művészeti iskolában. Természetesen idén is indítunk zeneóvodát.

– Sajnos a tárgyi feltételeink nem javultak tavaly óta. Égető gondunk a tanteremhiány, alig jut pénz a hangszerek javítására. Mivel csak 14 órától kezdhetnek, késő estig tanítanak a kollégák, fáradtak a gyerekek.

– Oktatási programunkat idén is bővítjük. Meggyőződésünk, hogy az együttzenélés folytán a gyerekek egy magasabb szintű zenei élményben részesülnek, hangszerezésük is biztosabbá válik, ezért a fúvós, vonós együttesek körét triók, quartettek bővítik majd, s szeretnénk egy furulyazenekart is.

– Mivel tavaly az utolsó két bérleti hangversenyünkön alig volt érdeklődő, kétségeink támadtak, érdemes-e folytatnunk. Kollégáim azonban meggyőzték, hogy hirdessük meg. A reklámozás terén még teszünk lépéseket. A műsor ugyanolyan színvonalas lesz, mint eddig. Megszervezzük a karácsonyi hangversenyünket is. És reméljük idén is olyan sokan lesznek az Alapítványi Estünkön, mint tavaly. Ezúton köszönjük meg Pán Zenei Alapítványunk támogatását.

Temesvári Anna, Fogarasy Attila

Óvodai körkép

A pilisvörösvári óvodákban közel azonos körülmények között indult meg az új nevelési év. A jelentkezők száma jóval meghaladta az óvodai férőhelyekét, ezért sok gyermeket el kellett utasítani. Mivel a vezető óvónők mindent megtettek, hogy lehetőség szerint minél több gyermek részesüljön óvodai nevelésben, a 120%-ot is eléri a csoportok telítettsége.

– Ez a zsúfoltság nem kedvező a gyermekeknek, mert kevesebb a játéktérük, zajosabb, feszültebb, több konfliktussal terhes a légkör, lecsökken az egy gyerekre jutó figyelem, az egyéni fejlesztés ideje, de nem jó az óvodapedagógusnak sem, mert a nevelés hatékonysága kerül veszélybe – mondja Karády Kálmánné, a Rákóczi úti Német Nemzetiségi Óvoda vezetője –, és mivel az előrejelzések szerint ez a létszámgigény növekedni fog, csak a bővítés vagy egy új óvoda átadása segíthet.

Az óvónők és a dajkák létszáma nem változott az óvodákban. Nagy öröm, hogy kaptak az óvodák egy önálló logopédusi státuszt, de csak egy fél munkaidős pedagógus jelentkezett, így több óvoda még egy félállású jelentkezőre vár.

Az idei nevelési évben az óvodák már az új helyi nevelési program szerint kezdték meg a munkát.

– A vörösvári óvodák mindegyikében az országos irányelvek mellett, fontos a német nyelvi nevelés is – tájékoztat a Zrínyi úti köz-

ponti óvoda helyettes vezetője, Schuckné Klinger Ibolya –, a miénkben a prevencióra helyezzük a fő hangsúlyt, vagyis igyekszünk kiszűrni az olyan problémákat, amelyek akadályozzák a zökkenőmentes iskolai beilleszkedést, és a mozgás fejlesztésével igyekszünk elérni, hogy óvodásaink iskolaképté váljanak.

Mindenütt említést tettek az óvónők a korlátozott anyagi lehetőségekről. A központi költségvetésből nem jut tisztasági meszelésre, felújításra, új oktatási eszközök, játékok vásárlására.

– Két lehetőség adódik az anyagi keretek bővítésére – magyarázza a Grádus Óvoda vezető óvónője, Zempléni Józsefné, Terike közben körbejárjuk a frissen festett, tiszta termeket és az átépített mosdót –, nálunk nyáron elsődleges volt a szülők segítség. Több száz ezer forint értékben végezték el a karbantartási munkát: Bányai József és ifj. Máté István vállalkozók, teljesen önzetlenül, hiszen gyerekeik nem járnak hozzájuk. A többi szülőnek is köszönetet mondok, mert hozzájárultak, a homokozó, a mérleghinta, az ágasfa stb. megvásárlásához. A másik lehetőség – és ebben minden vörösvári óvoda élen jár – a pályázatok útján szereshető támogatás. Ilyenkor kötevényünk ugyan a pályázatban leírt feltételekhez, de ezek általában a nevelési programunk megvalósítását segítik.

Temesvári Anna

Kulturális hírek

Vidám operamuzsika

Ezzel a címmel hallgathatunk október 29-én 18.30-tól operarészleteket a Cziffra György Zeneiskola hangversenytermében. Az első bérletes előadáson többek között Mozart, Cimarosa, Rossini, Gluck ismert dallamai csendülnek fel népszerű operaénekesek előadásában a Varázsfuvola, a Figaro házassága, a Sevillai borbély, a Windsori víg nők... című operákból. Az előadásra jegyek is válthatók, bérleteket a zeneiskolában vásárolhatnak az érdeklődők.

Színház

Nem kell Budapestre utaznia annak, aki színházjegyet szeretne venni. Vörösváron a 331-264-es telefonszámon Szauberné, Anicét várja a jegyigénylők hívását. Nála megtekinthetők a színházak programjai, és buszos színházlátogatást is szervez. Most lehet bérletet váltani, a színházak igazán gazdag műsorral kedveskednek a nézőknek.

Kellemes szórakozást ígér a József Attila Színház idei repertoárja: Egy csók és más semmi, Halálos tavasz, Légy jó mindhalálig, Shakespeare: Lóvá tett lovagok és Rejtő Jenő: Szerencsés utat című darabjaival.

Az újságban rendszeresen számolunk majd a legsikeresebb darabokról, hogy megkönnyítsük a választást.

T. Á.

Miska bácsi gyémántdiplomája

Szeptember első napjaiban újabb gyémántdiplomást köszöntöttek a Német Nemzetiségi Általános Iskolában Fogarasy-Fetter Mihály tanító, könyvtáros és monográfiaíró személyében.

A meghívottak között volt Botzheim István polgármester úr, a régi kedves kollégák és az újak, akik közül néhányan Miska bácsi tanítványai voltak.

A polgármester úr, Fogarasy Attiláné igazgató és Ságiné Sebők Magdolna németes igazgatóhelyettes meleg hangú köszöntője után, a Német Nemzetiségi Önkormányzat nevében, Müller Márton emléklapot nyújtott át az ünnepeltnek. Az iskola tanulóinak német nyelvű műsorát Miska bácsi egy mesével köszönte meg, hangsúlyozva az anyanyelv átörökítésének fontosságát, majd megilletődötten fordult a kollégái felé, és elmondta, milyen boldoggá teszi a tudat, hogy a pedagógusokat még össze tudja tartani a szeretet. Szavai nyomán kirajzolódik egy küzdelmekkel teli, gazdag életút.

– Itt születtem Pilisvörösváron, itt érzem jól magam. Bár kilenc országban jártam, de sehol nem találtam azt az érzést, ami engem ideköt. Anyám szülész nő volt, és 6300 gyermeket segített világra. Apám Albániában van eltemetve. Az azt megelőző napon, amikor a haditengerészettől szabadságot kapott, hogy engem öthónaposan láthasson, egy tengeri akna hatástalanítása közben felrobbant, és bajtársaival együtt szörnyethalt. Anyám egyetlen vágya volt, hogy tanító legyek. Iskoláimat Vörösváron és Jászberényben végeztem. Itthon három évig nem tudtam elhelyezkedni. Végre Ohmüllner Márton plébános segítségével Magyarbükkszőn, a határ mellett sikerült állást kapnom, ahol valamennyi gyerek anyanyelve német volt.

1939-ben behívót kaptam, karpaszományos és hadapród iskolát végeztem. 1940-ben bevonultunk Erdélybe. Újoncokat képeztünk ki. 1941-ben leszereltem. Szentivánra helyeztek, kezdetben nem éreztem itt jól magam, de később minden rendbe jött, és amikor 1942-ben ismét behívót kaptam, búcsúdallal köszönt el tőlem az osztályom.

A szovjet fronton december elején a bunkeremet találat érte. Szerencsére éppen lázteremben voltunk egy másik bunkerben. Karácsony táján felderítés közben a Don túlsó partján tűzharcba kerültünk, és súlyosan megsebesültem. Amikor az oroszok áttörték

a frontot, még elértem az utolsó sebesültvonatot, és szerencsésen eljutottam a kijevei kórházba. Három hét múlva gyógyultan kerültem haza.

1943-ban szereltem le. Még ebben az évben feleségül vettem vörösvári menyasszonyomat, Richter Ibolykát.

1944-ben a nagyváradai hadapródiskolába vezényeltek. Az iskola Németországba települt, innen kerültem amerikai fogságba. Elszász-Lotharingiából kerültem haza, s csak ekkor láttam viszont feleségemet és Zoltán

fiamat. Később még két gyermekem született, egy lányom, Hajnalka és Attila fiam.

Két tanévet még Szentivánon tanítottam, szívesen emlékszem vissza erre. 1948-tól kezdtem meg a tanítói tevékenységemet a vörösvári Vásár Téri Általános Iskolában, és 1952-től a könyvtárt is vezettem, délutánonként. 80 könyvet vettem át, és 26 év múlva 40 ezret adtam át. Ebben az időben a könyvtár mint művelődési ház működött. Rendszeresek voltak az előadások, vitaestek, álarcsbálok, költészet napi rendezvények, olvasókör, szakkörök, és még hosszan sorolhatnám, mi minden. 1966-ban a régi Blindházban a minisztérium segítségével, az akkori idők legszebb községi könyvtárát hoztuk létre.

Az iskolában is jól éreztem magam igazgatóimnak és nagyszerű kollégáimnak köszönhetően. 1972-ben volt egy strúmaműtetem, amely után az orvos nem javasolta a tanítást hangszálaim gyengesége miatt. Teljes munkakörben vittem tovább a könyvtárt.

1983-tól a könyvesboltot vezettem 1988-ig.

Tíz évi gyűjtőmunka eredményeként született meg első könyvem német nyelven, később magyarul is a „Pilisvörösvár története és néprajza”. Ezt követte 1999-ben az „Akik itt hagyták a lábuk nyomát” című, immáron harmadik kötetem, melyben mindazoknak emléket állítok, akik tettek valamit szülővárosomért. Én elkezdtem a munkát, remélem, lesz folytatása.

Befejezésül hadd mondjam el, hogy egész életemen át úgy éreztem, amikor a sok megpróbáltatás, szenvedés ellenére, valamennyi akadályon sikerült átjutnom, mintha valaki fogta volna a kezem.

– Vörösváron legendák keringenek Miska bácsi néprvelő munkájáról. Hogyan tudta elérni, hogy a könyvtárból olyan sokan kölcsönöztek, azon a rengeteg programon mindig volt érdeklődő, nem is kevés? – kérdezem Miska bácsitól

– A magyarázat igen egyszerű, nem volt televízió. Az emberek szórakozni, művelődni vágytak, és mivel sokféle program volt, jöttek. Akkor én az iskolában is tanítottam, mindig tudtam szólni a gyerekeknek. A felnőttek meghívót kaptak, és mivel több idejük volt, mint most, ők is ott

voltak. Én az időm tetemes részét a könyvtárban töltöttem, sőt a feleségem is velem dolgozott.

– Az ember életében sokszor hangzik el a „Ha még egyszer születnék...” kezdetű mondat. A folytatásban benne sűrűsödik egy egész élet tapasztalata, bölcsessége. Arra kérem, folytassa a mondatot!

– Ha még egyszer születnék... Újból csak a feleségemet választanám, aki engem 56 éven keresztül jóban-rosszban követett, és társam volt a munkában is.

Ennyi könyvet nem gyűjtenék. Csak az igazán értékes irodalmat, főleg verseket, meg a fontosabb lexikonokat, kézikönyveket. Járjanak az emberek könyvtárba! Ott legalább arra érdemes olvasni valót találnak.

Ismét megfogadnám annak a középkori költőnek a szavait – amelyet monográfiám mottójául is választottam –, mi szerint „az írás tartósságára” kell bízni emlékeinket, hogy megőrizhessük őket.

Temesvári Anna

Helytörténeti hétpróba

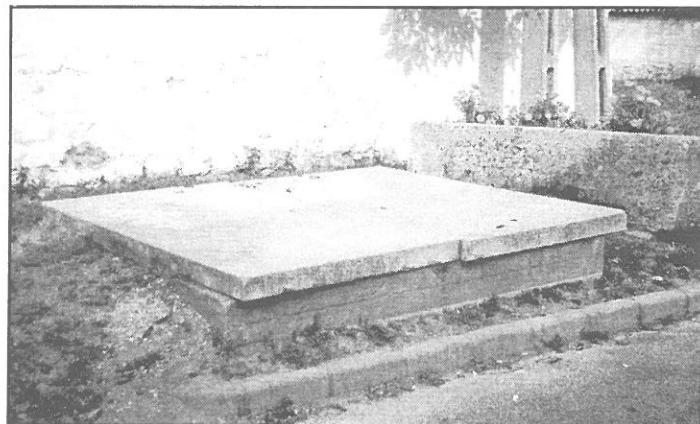
Ötödik forduló

Játékunk szponzorai: Könyvesbolt, Foto Porst, Ott József, Schäffer Gyula.

A 4. kérdésre adott helyes válasz: A képen Moór Annának, az 1790-es évek ünnepelt színésznőjének sírja látható a vörösvári temetőben.

5. kérdés: Mi látható a képen?

A választ lapzártáig: október 10-ig lehet eljuttatni a szerkesztőség címére.

Moór Anna

Fogarasy-Fetter Mihály: Akik itt hagyták lábuk nyomát című munkájából*

Rehák Józsefné Moór Anna 1774-ben született. 1790-ben, 16 éves korában csatlakozott az alakuló Kelemen László-féle első magyar színjátszó társasághoz.

1790-ben hangzott fel először magyar szó fővárosi színpadon. Legnagyobb színészi sikerét Moór Anna aratta. A lelkesült közönség egyszer félóra hosszat tapsolta. Mikor fellépett, szépségével és tehetségével hódított. A közön-

ség igen megbecsülte. A hősi és érzékeny játékokban impozáns megjelenésével, egyszerű, természetes és megindító szavalásával egészen elragadta a nézőt. Kazinczy Ferenc is melegen emlékezik meg róla. Följegyzéseiben ezek olvashatók: „Szava, állása, mozgásai, különösen az a mesteri kéztartás is csudálást érdemle.”

Moór Annának nem lehetett panasza a kritika és a közönség méltánylására. Dicsérték egyszerű, természetes, szívhez szóló játékát és impozáns megjelenését. 1792-ben ellentábor keletkezett a Kelemen-féle színtársulatban. Az ellentábor botrányai miatt Moór Anna felmondta állását. Emiatt tönkrement volna a társulat. Podmaniczky intendáns kérésére visszatért, és még néhány évig Pesten, illetve vidéken szerepelt. „A Rómeó és Júlia első magyar előadását 1793. március 13-án a Kelemen László-féle első magyar színjátszó társaság a budai Várszínházban tartotta. A dráma német átültetéséből,

Kun Szabó Sándor fordításában jutott magyar színpadra.”

Egy évvel később, 1794-ben Kolozsvárott mutattak be Shakespeare-dramát. („Felsőbbeknek Engedelmeivel... 1794-ik esztendőben Boldogasszony havának 27. napján.”) Ezt Kótsi Patkó János direktor mutatta be. A főbb szerepek közül Hamletet Kótsi úr, Laertest Sáska úr, Opheliát pedig Anna Mária Kis Asszony, aki később Moór Anna néven ismert drámai színésznő lett. (Füles 1981. IX. 18-i száma.)

A Kelemen László-féle színtársulat 1796-ban megszűnt a fővárosban. A színészet azonban tovább élt. Rehákné Moór Anna nem bírván a versenyt Kántornéval és Széppataki Rózával (Déryné), nyugállományba vonult. (Csipketisztítással kereste a kenyerét.)

A színésztől visszavonulva Rehák József pesti ügyvédhez ment feleségül, aki 1828-ban birtokot vásárolt Vörösvárról, és ideköltözött feleségével, Moór Annával. Rehák József kb. 60 éves korában Vörösvár postamestere lett.

Moór Anna színészi, saját kezűleg varrt ruháit múzeum őrzi. A róla készült olajfestmény Budapesten élő rokonainál van.

Moór Anna 1842-ben halt meg. Az akkori Solymár utcai temetőben temették el. Tetemét 1927-ben exhumálták és vitték át a jelenlegi temetőbe, ahol a sírja a temető közepén helyezkedik el.

Rehák József postamester 78 éves korában pápai engedéllyel feleségül vette az akkor 33 éves Rehák Hozefa Friderikát. 10 éves házasság után, 1854-ben halt meg. Pesten temették el. (A Moór család Felsőőről /Oberwart-Burgenland] származik.)

1989. XI. 4-én így ír a Film Színház Muzsika:

„Moór Anna 1790-ben kezdte színészi szereplését. Kezdetben Pesten a Kelemen-féle színtársulatnál, 1797-98-ban Kolozsvárról színésznő. Szereplését Kántorné és Széppataki Rózsa (Déryné) korszaka szakította meg. Még 40 éves sem volt, amikor megvált a színpadtól.

A továbbiakról annyit tudunk, hogy Rehák József Vörösváron birtokot vásárolt, s mindketten odaköltöztek 1828-ban.

Természetesen Pilisvörösvárra mentem fel-

Moór Mariannal Moór Anna sírjánál a pilisvörösvári temetőben

kutatni, mi őrzi ott még a nemzet első színésznőjének emlékét.

Fölvilágosítóm és útbaigazítóm Fogarasy Mihály nyugalmazott pedagógus, aki sok évtizede szorgos, áldozatos és szakszerű társadalmi munkában gyűjti és kutatja a község több évszázados történeti tényeit.

Az ő kalauzolásával jutottam el Moór Anna sírházhoz. Az eredeti temetkezési helyről el is költözött a sír: 1927-ben – exhumálás után – a község és a bányatelep között volt temetőből a mai temetőbe vitték földi maradványait.

A keresztelőkút

Labbant Lajos plébános úr volt szíves megnézni Rehák Józsefné, szül. Moór Anna halotti bejegyzését. 1842. május 27-én halt meg 69 éves korában. A nagykovácsi esperes temette el.

Rehák József odaköltözésük után postamester lett Vörösvárról. Lakásuk a postahivatalban volt. Rehák József felesége halála után újra nősült.

Moór Anna neve és sírhelye mindinkább felledésbe ment. Pilisvörösváron azonban Fogarasy Mihály jóvoltából az iskolások ápolják. A síremlék színpadnyílásra emlékeztet.

Moór Marianna számára újdonság volt a hír, hogy szepényja temetkezési helye az ő budaligeti otthonához oly közeli Pilisvörösváron található. Autóba szálltunk, hogy fölkeressük. A község házában Keszleri József tanácselnök örömmel üdvözli, hogy a népszerű színésznő felkereste ősi elődjét. Fogarasy Mihály elkísér bennünket a sírhoz, ahová Marianna virágcsokrot helyez el. A templomban megcsodáljuk a gyönyörű keresztelőkutat, melyet kb. 150 évvel ezelőtt Moór Anna ajándékozott a templomnak. Moór Anna rokonai még most is élnek az ausztriai Oberwarth (Felsőőr) községben.”

Sas György újságíró

* Hamarosan kapható lesz a könyv újabb kiadása Vörösváron. Az előző kiadás korlátozott példányszámban a szerző magánkiadásában jelent meg és könyvkereskedelmi forgalomba nem került. Az újranyomáshoz az önkormányzat nyújtott támogatást.

– A szerk.

Attila atya igazolványa

Megnyílik az ég és hétágra süt a nap, Isten teremtményei szelíden mosolyognak, minden olyan természetesen emberivé, szeretetteljessé és vidámmá válik. Ezt éreztették mindazok, akik *Gedő Attila* káplánnal – vagy ahogy mindenki szólítja: Attila atyával – akárha néhány percet is diskuráltak már. A hozzá hasonló emberekre szokták

Attila atya az abosfalvi templomban misézés közben

mondani, hogy árad belőlük a jóság és a szeretet. Az ebből font tiszta harmónia óhatatlanul átragad másokra is.

Pedig Attila atya felcsiki székely, arról a vidékről származik, ahol a férfiember egy lépést sem tesz a bicskája nélkül. „A székelynek az a személyi igazolványa, a buletinja” – mondja mosolyogva Attila atya, s hozzá teszi: – „Én azonban nem élek vele.”

Az ő igazolványa egészen más. Ő szép emberi szaváról, vidám énekéről ismerszik meg. Bizony hogy megismerik őt szülővárosának, Csikbalánybányának erdeiben is az állatok, ha szabadságát töltve arra jár. „Soha nem szabad csendben menni az erdőben, zajt

kell csapni, hogy az állatok észrevegyenek, és időben elmenekülhessenek. Ez a vadon egyik legfontosabb törvénye. Én, ha az erdőben járok, mindig énekelek. Még hozzá szigorú forgatókönyv szerint. Népdalokkal kezdem – tudok kívülről vagy százat. Kell is az, mert az erdő ott mifelénk valóban rengeteg, vége-hossza nincsen. Ha kifogytam a népdalokból, Mária-énekek, majd Jézus szíve énekek következnek. A sort haza-

felé az Oltáriszentségről szóló énekek zárják. De fűtyülni is tudok, ezt a legutóbbi zárandokúton a hívek is megtapasztalhatták.”

Attila atya énekétől tán még a vérmedvék is megszeliődnek, s ha morogva is, de beljebb húzódnak a sűrűbe.

S hogy honnan örökölte Attila atya víg kedélyét és nótás természetét? Természetesen nem mástól, mint édesanyjától. Sokszor volt hangos a szülői ház a közös énekléstől, főleg a jeles napokon, amikor a szentkép előtt négy testvérrel felsorakoztak, nagyság szerint, mint az orgonasípok, a szülei mögöttük álltak, s így fűjták együtt, egy lélegzetre a szenténekeket. Aztán, mint rendesen, elmondták a közös imát is, s lélekben feltöltekve, isteni kegyelemmel eltelve fogtak hozzá az ételhez vagy tértek nyugovóra.

Attila atya ma is gyakran elmondja azt a kis fohászt, amit gyerekkorában szüleitől hallott:

*„Isten adjon erőt kimúlásunk előtt,
Nyerhessünk kegyelmet az Úr Jézus előtt!”*

Attila atyát először erdélyi utam során, az abosfalvai katolikus templomban hallottam énekelni, ahol a helyi plébánossal közös misét tartott. Teljes szívvel, egész hitével, odaadással énekelt. Tiszta, zengő hangját vállára kapta a Küküllő-menti márciusi szél, és továbbörökölt a Kárpátok felé. Tán fel is kapta a fejét néhány fázós vad a balánybányai erdőben az ismerős „buletinra”...

Fogarasy Attila

Ez itt a reklám helye

Ő, azok a régi elnyűhetetlen sparhertek, nagyanyáink tűzhelyei... Fűtötték a konyhát, melegítették az ételt, hozzátartoztak minden vörösvári háztartáshoz.

Szénnel, fával, rőzsével, kukori-

cacsutkával etettük őket, jókedvű duruzsolásuk közben a beszéd is vidámabban folydogált, főleg ha a platin már gőzölgött illatfelhőt árasztva a babléves és a mákos-nudli.

Jó sparhertet persze csak a legkiválóbb mesterek tudtak készíteni,

mint például a vörösvári Piltzinger János, aki nemcsak a gyártásról, de a reklámról is gondoskodott.

Az alább látható reklám-levelezőlap hátoldalán még egy kis versikét is olvashatunk tőle, amelyben a háziasszonyokat győzködi az általa gyártott tűzhely takarékoságáról.

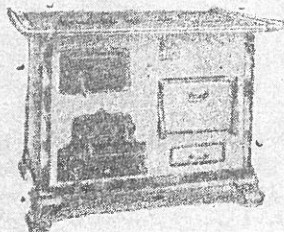
FULGUR 1937

*Nincsen szén többé a ládába.
Mert folytonégő van a konyhába,
Folytonégő van már kérem;
Nem is olyan nagyon régen.
Folytonégő takaréktűzhely,
Háziasszonyoknak csak ez kell,
Jó tanácsot az asszony népnek:
Ők folytonégőt szeretnének,
Kevéssel is sokat érnek,
Ha szabadalmazott
„Fulgur”-t kérnek.*

Helyreigazítás:

Az előző számban Herbst János szíjgyártó mester fotójának aláírása téves volt. Ezúton is elnézést kérünk. – A szerk.

UJDONSÁG!

Szabadalom bej.
Minden méreletben és nagyságban.

Légrádiátoros folytonégő
takaréktűzhely

napi 8 kg. szénfogyasztás

mellett jól süt, főz, melegít
amelett nem kell kormozni.
Erős, újmodern zománcozott
vagy fekete kivitel, nikkelezett
öntöttvas alkatrészekkel olcsón

**kedvező részletfizetési
feltételek mellett csak**

Piltzinger János

okl. lakatos mesternél

PILISVÖRÖSVÁR

Hívásra házhöz jövőh **Erzsébet-utca 387. sz.**

Híres mestersége címere: k.sz. In memoriam: id. Miereisz György

Városunk több kőszobrász és kőfaragó mesterrel büszkélkedhet. Sokan közülük családi tradíciót folytatnak, hisz édesapjuk, nagyapjuk, sőt dédapjuk is ezt a mesterséget űzte. Említésre méltó többek között a Peller, Feldhoffer, Koch és Weiser család.

Miereisz Gyuri bácsi édesapja, id. Miereisz György is a legelső pilisvörösvári kőfaragó- és kőszobrász mesterek közé sorolható.

– Édesapám 1910-ben született – meséli Gyuri bácsi. – Az elemi iskola 6 osztályát Pilisvörösváron végezte el,

Id. Miereisz György a pécsi székesegyházat díszítő Szent Pál szobor befejező munkálatai közben

majd Újpesten, polgári iskolában folytatta tanulmányait. A szobrászipari iskola befejezése után, kb. a 30-as évektől csaknem a háború kezdetéig nagyobb kőfaragómestereknél (pl. Schmidt, Takács, Zupán, Gabay) dolgozott, mint kőszobrász a sírköiiparban. A háború alatt az Országház kőszobrász műhelyének tagjaként részt vett az Országház külső homlokzatának felújításán. A későbbiekben terméskőkerítéseket készített, de emellett továbbra is vállalt kőszobrász

munkákat. 1953-1966-ig a Képzőművészeti Kivitelező Vállalat kőszobrász műtermében alkotott. Számos műemlék felújítása fűződik nevéhez. Ő faragta a pécsi székesegyház homlokzatán található 12 apostol közül Szent Pál szobrát, és a Halászbástya kőfaragó és kőszobrász munkái közül Álmos vezér szobrát, de

Ifj. Miereisz György édesapja kőszobrász szerszámaival

dolgozott ezen kívül a Mátyás templom-toronyfelújításán, a Várban, a Pénzügyminisztérium épületén, a Hősök terén stb.

Az ideiglenes Kossuth híd emléktábláját is édesapám készítette. A balatoni üdülőket díszítő szobrokon is sokat dolgozott. Továbbá számos síremléket készített a Farkasréti temetőben.

Akinek azonban nincs arra lehetősége, hogy Miereisz György munkáinak utánajárjon, elegendő egy sétát tennie Vörösváron. Ugyanis a templom oltárának és áldoztatórácsának restaurálása is az ő keze munkáját dicséri, de ő újította fel a templom mellett álló vörösmárvány keresztet is. Ha az ember figyelmesen végig megy Miereisz György szülőházának utcáján, a Kálvária utcán, felfedezheti a faragott oroszlánokkal díszített

kerítést vagy a házban található stílusos faragott kódírást.

– A kirándulók gyakran megállnak, és megcsodálják, de a vörösváriak szinte észre sem veszik – fűzi hozzá Gyuri bácsi.

A temetőben is érdemes körülnézni, hisz a kézi faragású futórozsákat, a galambdíszítéseket és az elhunytak fénykép utáni domborműveit csaknem mind ő készítette.

Számtalan német (többnyire gót betűs) és magyar nyelvű sírfeliratot véselt, melyek derékszögű faragással kivitelezett, 3-4 milliméteres betűi igen figyelemreméltóak. Tehát a viszonylag egyszerűnek tűnő sírfeliratok minőségi elkészítése is komoly szaktudást igényel.

– Akkoriban a kőfaragók még maguk rajzolták a betűket és osztották el a felületen. Az aranyozáshoz (ahogyan még napjainkban is) kis fűzetecskéket használtak, amelyekben vékony aranylapok (aranyfüst) voltak. Ezeket az alapozókence segítségével ráhelyezték a megmintázott betűkre és dörzsölőecsettel jól eldolgozták. A felesleges mennyiséget szárítás után kaparták le. – meséli Gyuri bácsi, akinek – bár nem kőszobrász – sikerült

édesapjától több dolgot ellesnie. Kérésre elmesélte azt is, hogy hogyan készül egy nagyobb szobor:

Először egy gipszmintát készítenek a kőszobrászok, amely az eredetinek a kicsinyített mása. Ezen az ún. negatív formában készült mintán rengeteg jellemző pontot jelölnek meg, amit pontozógéppel visznek rá az eredeti szoborra. Aztán addig faragják ezt a felületet, amíg ugyanolyan nem lesz, mint kicsinyített mása.

A befejező munkálatokhoz a finomfaragás, ráspolvosítás, csiszolás és adott esetben a fényezés tartozik. Így nem csoda, ha egy szobor kivitelezése több száz órát vesz igénybe.

Gyuri bácsi még ma is őrzi édesapja szerszámaikat és kisebb munkáinak egy részét. Csupán azt sajnálja, hogy a családjában a mesterséget senki sem fogja továbbvinni.

Sax Ibolya

Rundreise in Baden-Württemberg

Monika Sax (14 Jahre alt) nahm am Wettbewerb der NZjunior „Mein Dorf oder meine Stadt – eine ungarndeutsche Gemeinde“ teil und schrieb einen mit Photos illustrierten Aufsatz über Werischwar. Für ihre Leistung erhielt sie einen Sonderpreis und zwar eine Reise vom 8-14. August nach Baden-Württemberg. Im folgenden Bericht beschreibt sie ihre Erlebnisse.

Samstag, der 7. August war ein lang erwarteter Tag für die 22 GewinnerInnen verschiedener Wettbewerbe in deutscher Sprache, die als Anerkennung ihrer Leistung eine Rundreise nach Baden-Württemberg gewannen. Der Bus fuhr genau um 20 Uhr ab und wir kamen am nächsten Tag mittags in der Herberge Hauenstein an. Am Nachmittag ruhten sich alle aus. Am Abend besprachen wir die Hausordnung, wonach ein Zimmer jeden Tag Küchendienst (das bestand aus dem Tischdecken und dem Abräumen) hatte und jedes Zimmer einen Bericht über jeden Tag schreiben sollte. Die Nachtruhe war nicht angegeben, wir durften uns leise lange amüsieren.

Am Montag machten wir einen Ausflug nach Speyer. Wir besichtigten dort den Kaiserdom und sahen die Särge vieler Herrscher. Danach durften wir entweder zum Rhein oder

ins Technische Museum. Am Nachmittag sahen wir uns das Heidelberger Schloß an, erst spät am Abend kamen wir wieder in Hauenstein an.

Am Dienstag waren wir im Stuttgarter Parlament. Im Sitzungssaal hielten wir sogar eine kleine Versammlung. Am Nachmittag schauten wir uns die Stadt an. Danach durften wir auch noch ein bißchen in der Stadt bummeln. Am Abend hatten wir eine kurze Geschichtsstunde. Wir mußten dabei gut aufpassen, um die Informationen bis zum Wettbewerb am Freitag zu behalten.

Der Mittwoch war meiner Meinung nach einer der besten Tagen. Wir fuhren nämlich zum Erlebnispark in Tripsdrill. Hier konnten wir auch die totale Sonnenfinsternis beobachten. Leider hatten wir zu wenig Zeit, weil wir noch das Kloster in Maulbronn besichtigen wollten.

Am Donnerstag mußten wir früh aufstehen und frühstücken, denn wir hatten eine lange Reise bis Strasbourg vor. Hier bekamen wir eine nette Fremdenführerin, die uns das Europaparlament zeigte. Wir sahen uns sogar das Plenarsaal an, wo die Vollversammlung ihre Sitzungen hält. Nach der Führung machten wir eine Wanderung zum Dom. Es war wirklich schön.

Am Freitag machten wir nur kleinere Ausflüge in der Umgebung. Wir wanderten zur Burg von Trüfels. Von hier aus hatte man einen tollen Ausblick auf die Berge. Nachher waren

wir im Schuhmuseum in Hauenstein. Wir sahen Schritt für Schritt zu, wie ein Schuh angefertigt wird. Dann konnten wir im Schuhgeschäft für den halben Preis Schuhe kaufen. Fast ein jeder konnte sich (oder einem Familienmitglied) etwas schönes aussuchen. Am Nachmittag fuhren wir nach Landau, wo wir nochmal bummeln durften. Am Abend fand das Wettbewerb statt. Insgesamt 20 Fragen mußte jedes Zimmer beantworten. Am Ende wurden die Punkte zusammengezählt und die Geschenke verteilt.

Am Samstag nahmen wir vom Haus und vom Hausherrn schweren Herzens Abschied, und fuhren nach Ulm. Dort schauten wir uns den bekannten Dom an. Wer Lust hatte, konnte auf 768 Stufen zur Turmspitze „hochklettern“. Aber es hat sich gelohnt, denn wir konnten von dort aus die ganze Stadt bewundern. Am Abend aßen wir etwas sehr Leckeres, dem der Abschied von unserer Betreuerin Ulrike folgte, die uns die ganze Woche überall begleitete. Dann machten wir uns auf den Heimweg.

Wir kamen etwas früher als erwartet an, so mußten die Eltern aus ihrem Morgenschlaf geweckt werden.

Diese Reise hat mir sehr gefallen. Ich habe viel neues sehen und erleben können und ich bin wieder um viele schöne Erlebnisse reicher geworden. Ich möchte all denen ein Dankeschön sagen, die durch ihre Arbeit zum Erfolg dieser Rundreise beigetragen haben.

Monika Sax

Bemutatjuk rovatszerkesztőinket

Sax Ibolya nemzetiségi rovatszerkesztő

Sax Ibolya 1976-ban született. Családja tősgyökeres német nemzetiségi család, amelynek tagjai mindig nagy becsben tartották a hagyományokat, a nemzetiségi nyelvet, s kultúrát.

Ibolya már gyermekkorában elkötelezte magát, hogy a német nyelvet magas fokon fogja elsajátítani. Ezért az általános iskola elvégzése után a Budapesti Német Nemzetiségi Gimnáziumban tanult tovább. Az érettségét követően az

ELTE-n német nyelvtanári diplomát szerzett. Az egyetemen elvégezte „A magyarországi németek nyelve és irodalma“ programot. Jelenleg az egyetem kétéves kiegészítő képzésén vesz részt. Ezzel párhuzamosan a Budapesti Műszaki Egyetem fordító- és tolmácsoló szakát is végzi, valamint órákat ad egy nyelviskolában és egy gimnáziumban. Rendszeresen jelennek meg cikkei a Neue Zeitungban.

– A német nyelv szeretetét, a hagyományok tiszteltetését a családból hozta. Mesélni erről?

– A nagyszüleim egymás között svábul beszéltek, s a nagymamám sok sváb versikét tanított nekem gyerekkoromban. A hagyományok, szokások szinte belém ivódtak, s már egészen kisgyerekként tudtam, hogyan kell megünne-

pelni a jeles napokat. Nagyszüleim gyakran kezdték úgy mondanójukat, hogy „régén úgy volt, az volt a szokás...“ Én mindig áhítattal csüngtem a szavukon, és igyekeztem mindent megjegyezni...

– Szakdolgozatodat a vörösvári temetők német sírfeliratairól írod. Reméljük, a Vörösvári Újság hasábjain is közlésre ebből néhány figyelemre méltó részlet.

– Nehéz lesz kiválogatni, hiszen mindegyik sírfelirat roppant érdekes. Fél száz olyan sírköszöveget gyűjtöttem össze, amelyre egy-egy verset vésték. Érdekeségük, hogy nincs két egyforma, mindegyik személyre szóló. A legrégibbi sírkö, amire rábukkantam 1778-ban készült, s rajta egy teljesen fonetikus szöveg olvasható.

– Mióta újságunk munkatársa vagy, egyre több német nyelvű cikk jelenik meg a hasábjain. Hadd legyek egy kicsit ünneprontó: szerinted, mekkora ezeknek az olvasottsága?

– Én nem kergetek illúziókat, tudom, hogy kevesen olvassák el a német cikkeket, bár én legszívesebben mindent német nyelven írnék. Sokan el tudnák ugyan olvasni, de csak szótár segítségével, s ahhoz nincs elég türelmük.

– Hányan beszélhetik vajon még a dialektust Vörösváron?

– Sajnos egyre kevesebben. Amikor a szakdolgozatomhoz anyagot gyűjtöttem, sok embert felkerestem, de köztük csupán egyetlen olyan idős néni akadt, aki az interjú alatt meg se szólalt magyarul, és csak az ősei nyelvén szólt hozzám. Rovatszerkesztői munkám során azon leszek, hogy minél többet átmentsek a ma még élő hagyományokból, szokásokból, az ősök nyelvéből. Remélem, munkám nem lesz haszontalan.

Fogarasy Attila.

Kirmes

Kirmes gehört im Leben einer Gemeinde zu den bedeutendsten Feiertagen. In Werischwar wird seit einigen Jahren diese Feier mit den sg. „Werischwarer Tagen“ verbunden. Mit der Zeit verlor sie aber viel an ihrer Bedeutung. Während man sich auf dem Kirmesplatz, wo die Karussells und Verkaufsstände aufgestellt sind, kaum bewegen kann, sind auf der Festmesse, die den Höhepunkt des ganzen Kirchweihfestes bedeuten sollte, außer einigen deutschen Gästen leider keine neuen Gesichter zu sehen.

Einst bereitete man sich schon Wochen früher auf den Kirchweihfest vor. Es wurde gestrichen, geweißelt und geputzt. Besonders die Hausfrauen waren vor dem Fest tätig. Es wurden Gänse, Enten und Hühner gekocht und nicht selten ein Spanferkel gebraten. Die traditionellen Mohn- und Nußstrudel, Torten, Kuchen und Kneibäck durften auch nicht vom Tisch fehlen.

Heute ist es anders. Nicht einmal vor den Häusern sieht man es, daß es ein Feiertag naht, um all die anderen wie Streichen, Weißeln usw. nicht zu erwähnen. Auch Gäste, für die man kochen und backen sollte sind heutzutage nicht mehr so üblich. Beneidenswert sind aber die Familien, wo die Traditionen immer noch leben. Allein die Bälle scheinen nicht vergessen zu sein, denn die Festzelten waren auch heuer überfüllt. Schwäbische Musik wie Polka erfreuen sich also in unserer Zeit immer noch großer Bedeutung – auch wenn dies heute nach anderen Normen geschieht wie früher.

Ibolya Sax

Nemzetiségi egyesületeink életéből

A vegyes kórus Makkosmárián

Augusztus 29-én a pilisvörösvári Német Nemzetiségi Vegyes Kórus részt vett a makkosmáriai templom német nyelvű miséjén. A Budakeszi mellett fekvő zárandokhelyet az idősebb generáció bizonyára jól ismeri, hisz régebben sokszor elzarándokoltak oda lovas kocsival. Emlékként sokakban még ma is él, hogy a mise után a templom udvarán sramlizene várta a hívőket.

A budakeszi asszonykórus a tavalyi vörösvári napok nyitóhangversenyének vendégeként ismerte meg a vörösvári kórust. E találkozás kapcsán merült fel bennük a gondolat, hogy Makkosmárián minden hónapban egy alkalommal német nyelvű szentmisét tartsanak. Így az augusztusi német nyelvű misét városunk kórusa varázsoltá ünnepélyesebbé. Többek között részletek hangzottak el a „Leopold-messe”-ből és a „Confitemini domino”-ból. A mise után pedig egy hangulatos ebédre invitálta a budakeszi kórus a vendégeket. Megköszönte a kórusvezető, a plébános úr és a polgármester is a részvételt, és kérték, ha tehetik, többször látogassanak el Makkosmáriára. (A következő német nyelvű szentmise szeptember 26-án lesz, melyre a plébánia buszt is szervez.)

Lányiék Lengyelországban

Az október 9-én öt éves jubileumát ünneplő Lányi Ágoston Táncgyűttes az idén nyáron augusztus 21-26-ig Lengyelországban járt. Az együttes koreográfusát, Urbanics Lászlót már évek óta baráti szálak fűzik Anton Porebskihez, aki immár másodízben látta vendégül a vörösvári népi táncosokat.

– Az utazás fő célja ezúttal a baráti kapcsolat felelevenítése volt. Így a két zakopanei fellépés mellett számos más dologra is jutott időnk – mondja Botzheim Máttyás az együttes vezetője. – Anton Porebski panziójában szinte nem is vendégnek éreztük magunkat, hanem inkább egy nagy családnak.

A Porebski család szervezésében, akik egyébként falusi turizmussal foglalkoznak megtekinthettük a lengyel hagyományörző csoport műsorát. A műsor keretében felléptek táncosok, zenészek és gyönyörű hangú énekesek. Többek között részleteket láthatunk egy lakodalmásból.

– Ez a család szervezte az ún. betyárcsárdában eltöltött hangulatos estét is. Itt felejthetetlen fogadtatásban volt részünk: amikor bekopogtattunk az ajtón, baltacsapásokkal válaszoltak vissza. Nyakkendővel nem volt ajánlatos belépni, mert az rögtön a gerendákon lógó több száz darab mellé került volna. A jó kedélyű csapattól még egy versike is futotta: „Itt járt a táncsoprot Lányi, jó volt itt a táncot járni ...” – emlékeznek vissza a táncsoprot tagjai.

Programpontok voltak továbbá a Fatimai Szent Szűz templomának megtekintése, egy felejthetetlen tutajozás és a 31. Zakopanei Néptáncfesztivál, ahol 21 ország képviseltette magát.

A zakopanei folklóregyüttes jövő nyáron látogat Magyarországra, valószínűleg Vörösváron is fel fognak lépni.

Szomszédolás Szentivánon

Augusztus utolsó hétvégéjén nagyszabású rendezvénynek lehettek az érdeklődők szemtanúi a szomszédos Pilisszentivánon. A programokat a Pilisszentiváni Német Nemzetiségi Táncgyűttes szervezte fennállásának ötödik évfordulója alkalmából. Az immár 27 tagú csoport pilisvörösvári, solymári és pilisszentiváni tagokból tevődik össze. Három tehetséges fiatalember kíséri őket, Sax László, Sax Norbert és Wieszt Árpád. Ők a „Lumpen Tulpen” trió.

Úgy érzem, fantasztikus teljesítmény volt egy ilyen kis egyesület részéről ennek a két-napos rendezvénynek a színvonalas megvalósítása. A foci pályán felállított sörsátorban különféle táncgyűttesek (Alsógalla, Sziget-újfalú, Pilisvörösvár, Pilisszentiván, Soly-már, Mosbach) és zenekarok (Pilisvörösvári Ifjúsági Fúvószenekar és a Pilisszentiváni Fúvószenekar) fellépése tette színesebbé a sördélutánt.

A szervezők a gyerekekre is gondoltak, nekik játékos vetélkedőket és kézműves foglalkozást rendeztek. Az idősebbeket pedig este a Roller Zenekar, a Bravi Buam, valamint a Lumpen Tulpen trió perdítette táncra.

Írta és szerkesztette:
Sax Ibolya

Sitten und Bräuche im September

Mit dem September beginnt der herbstliche Brauchtumkreis, in dessen Mittelpunkt das Einbringen der Früchte und die Vorbereitung des nächsten Wirtschaftsjahres stehen. In vielen Ortschaften findet zu dieser Zeit das Weinlesefest statt.

In diesem Monat verbreiteten sich auch viele Wettervoraussagen.

„Stellt der Juni mild sich ein, wird's auch der September sein.”

„September klar – fruchtbar Jahr.”

„Wenn im September Donner und Blitz dich dräuen, magst nächstes Jahr an Obst und Wein dich freuen.”

Was bedeutet der Septemberregen für den Bauern?

„An Septemberregen – ist dem Bauern viel gelegen.”

Blitz und Donner in diesem Monat sind auch deshalb wichtig, weil sie auf den nächsten Februar hindeuten. Im September beginnt auch der Herbst, ja zugleich der Altweibersommer. Auch dies war nicht ohne Bedeutung. Die alte Erfahrung wurde von Vätern auf Söhne so überliefert:

„Auf warmen Herbst folgt meist ein langer Winter.”

„Weibersommer hell – warmer Herbst.”

„Verregnet der Weibersommer, gibt's einen trockenen Herbst.”

Anfang September machen sich auch die Zugvögel auf den Weg nach Süden; am 8. September wird gesagt:

„Mariä Geburt

fliegen die Schwalben fuot (fort).”

Wenn sie aber bis Ende September, bis zum Michaelistag (29. September) bleiben, so ist ein schöner, langer Herbst zu erwarten.

Mit dem Michaelistag verknüpfen sich noch weitere Bauernregeln:

„Ist die Nacht vor Michael hell, so soll ein strenger und langer Winter folgen; regnet's aber an Michael, so soll der nächste Winter lind sein.”

Am 8. September pilgerten viele Werischwarer nach Maria-Einsiedel, um die Ehrfurcht an die Mutter der Jungfrau Maria zum Ausdruck zu bringen. Auf die Wallfahrt hat man auch die Fahnen mitgebracht, und die gesungenen Lieder wurden manchmal von einer Musikkapelle begleitet.

Tutajozás a Dunajecen

Vörösvári sporttérkép

I. Kerékpározás

A labdarúgást és a kézilabdát jól ismerik és szeretik az emberek Vörösváron. A labdarúgó egyesületnek és a kézilabdaklubnak is jó az utánpótlása, a szülők tudják, hová vigyék a gyerekeket, ha a lurkók labdázni szeretnének. És ezek a több évtizedes múlttal rendelkező sportágak jelentették sokáig egyben a vörösvári sportéletet is. Az elmúlt néhány évben azonban bővült a kínálat, mind a szervezett egyesületi, mind a szabadidősport területén. Ezeket vesszük most sorra, hogy a sportolni, mozogni vágyók tisztában legyenek vele, hogy a focin és a kézilabdán kívül milyen lehetőségek vannak még. És ezeknek a bemutatása közérdek lévén egyébként is feladata az újságnak. Mint ahogy az is, hogy rendszeresen beszámoljunk ezek életéről is.

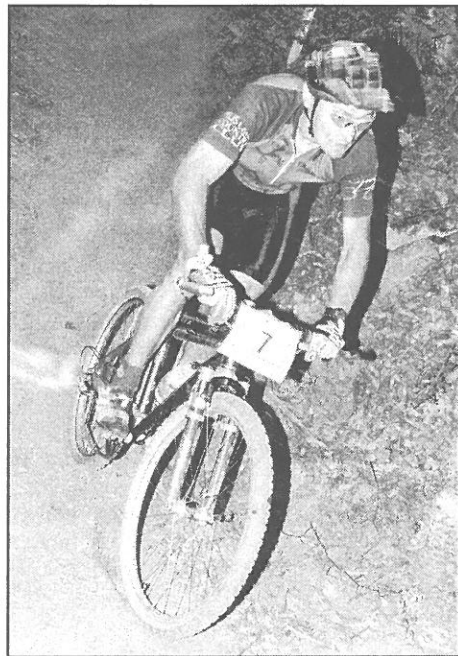
Kezdjük mindjárt egy találós kérdéssel. Tudják-e, melyik Pest megye legeredményesebb sportegyesülete? Nem? Akkor inkább megmondom. A pilisvörösvári Pilis Cross Country Club! A hegyikerékpárosok klubja, általánosan ismert nevén a mountain-bike-osok csapata. Akik a statisztikák alapján – minden sportágot beleértve – 1997-ben és 1998-ban is a legjobbak voltak Pest megyében. Sőt – most már csak a kerékpárosokat tekintve –, Magyarország legeredményesebb egyesülete is ez a lelkes társaság volt az elmúlt évtizedben. Hát ilyenre szokták azt mondani, hogy ez bizony nem semmi. Büszkének lehetnek magukra, és büszke lehet rájuk a város is.

(Amúgy – azt hiszem – általában büszkének lehetünk a vörösvári sportolókra, legyen szó bármilyen sportágról. Legalább erre, feltétel nélkül. Mert ha Vörösvár mindenben olyan jó lenne, mint versenysportban, azt hiszem, jóval jogosabban mondhatnánk, hogy a miénk a Pilisi-medence első számú települése. De addig is, amíg vannak hiányosságaink, becsüljük meg jobban, amiben jók vagyunk. És nemcsak a sportban, mindenben. Tiszteljük azokat, akik teljesítményükkel kiemelkednek a környezetükből. Ismerjük el őket hivatalosan is, meg magánemberként is. Ha valóban fontos nekünk Vörösvár, akkor az értékei is azok kelljenek hogy legyenek. Nemcsak a tárgyi, hanem az emberi értékei is.)

A történeti hűség kedvéért álljon itt az 1995-ös alapítók neve: dr. Hidas Péter, Balajti

Krisztián, Türk János, Bogár Gábor, Hasenfratz Péter, Vajczek Edit, Molnár Ede, Bodrogi Endre, Benkó László, Benkó Lászlóné és dr. Gál Tibor.

Hogy Vörösvár a természeti adottságainál fogva ideális terep a mountain-bike-ozásra, számukra világos volt mint a nap. Ma már közel 40-en vannak, zömében vörösváriak, de tekernek itt solymáriak, piliscsabajak, jászalusiak, és eredményeik önmagukért beszélnek.

Bogár Gábor

1996-ban már egy kisebb versenyt is rendeztek, és év végére a három legjobb montis egyesület közé kerültek. Berobbantak a sportág élmezőnyébe, hiszen olyan országosan jegyzett vörösvári versenyzők léptek be a klubba, mint pl. Hasenfratz Péter vagy Bogár Gábor. Ez volt a mottó: az egyesület kínáljon a falubelieknek és a környékbelieknek egy alternatív sportolási lehetőséget, ha pedig máshonnan érkezik valaki, az magasan értékelt versenyző legyen. E mellett már a kezdetektől nagy hangsúlyt fektettek az utánpótlás-nevelésre. 1997-ben a 2.

legjobb mountain-bike-os egyesület lett a vörösvári. A hobby versenyzők között Rupf András országos bajnok lett, Veres Ferenc pedig ezüstérmét szerzett. Az elit kategóriában pedig Hasenfratz és Bogár is többször dobogós helyen végzett a Magyar Kupa versenyeken. 1998-ban a Szolnokról idekerült Vízák János nemcsak az utánpótlás (az U-23-as), hanem a felnőtt elit kategória országos bajnokságát is megnyerte! Mögötte Bogár Gábor lett a 2., Hasenfratz Péter pedig az 5.

Idén a hobby kategóriában 3 országos bajnoki címet szereztek versenyzőik. Fiú serdülőben Melts András, a lányoknál Mestra Krisztina, a felnőtteknél Hidas Gergő révén. Az elit junioroknál Burgermeister Balázs a 3. lett, az „öregfiúknál”, a senioroknál Benkó László az előző évi aranyérem után most ezüstöt nyert, míg a felnőtteknél Bogár Gábor a 4. lett. Hasenfratz Péter bajnoki aranyérmét sajnos már nem sorolhatjuk a vörösvári sikerek közé, mert a kedvezőbb anyagi lehetőségek miatt érhetően más klubba igazolt. Ugye ezt még elolvasni is sok volt. Hát még megnyerni...

És akkor még nem beszéltünk a kicsik nemzetközi eredményeiről. Pedig kell, mert Melts András korosztályában a francia bajnokság 13.-ja, a svájci bajnokság 2.-ja lett. És nagyon ígéretes Herczog András, Lechner Zoltán és Benkó Barbara fejlődése is.

Ez az ország egyetlen montis egyesülete, ahol tervszerűen és komolyan foglalkoznak a gyerekekkel, az utánpótlással. A kerékpárboltban végzett munkája mellett Benkó László edzi őket. (Benkó emellett készül és versenyez is, valamint tanúl, a Testnevelési Egyetem hallgatója a kerékpáros szakadói szakon.)

Idén újabb fontos mérföldköhöz érkezett a klub. Megrendezték az első Magyarországi Gyermek Mountain-Bike Versenyt. Erről, valamint a válogatott Bogár Gábor világbajnoki szerepléséről a következő lapszámban olvashatnak majd.

Arról viszont, hogy miért fontos sport a kerékpározás, miért és mire jó, még most. Mert ez is közhasznú tudnivaló.

A Pilis Cross Country Club elnökségének tagja dr. Hidas Péter, a magyar mountain-bike válogatott orvosa. Hidas Péter a Semmelweis Orvostudományi Egyetem elvégzése után ösztöndíjasként egy baseli ortopéd klinikán dolgozott, majd egy sportsebészeti klinikán folytatatta praxisát. Jelenleg a Sportkórház munkatársa.

Dr. Hidas Péter: Itthon korábban a Tipográfia országúti kerékpárversenyzője voltam. A mountain-bike-al azonban már Svájcban ismerkedtem meg. Ez egy természetben üzhető, állóképességi sportág. A kerékpározás egyébként az úszás mellett a legegészségesebb testedzési forma. Kiváló mozgáslehetőség például kopásos ízületi betegségeknél, illetve azok elkerülésére. A térdízületet például sokkal kevésbé veszi igénybe, mint mondjuk a futás, sőt ez a ciklikus mozgás kifejezetten jót tesz a térdnek. Kerékpározással remekül lehet fogyni is. Eredményes és tartós súlycsökkentést ugyanis csak mozgás segítségével lehet elérni. Ez pedig jól adagolható és szabályozható mozgás. Fogyáshoz egyébként minimum napi 40 perc 40-70% közötti intenzitású terhelés kell, de de ezt még 0-ról indulva is 2-3 hét alatt könnyedén el lehet érni.

A keringési rendszerre gyakorolt jótékony hatása révén csökkenti a szívbetegségek gyakoriságát. Tudott szívbetegségnél is alkalmazható, természetesen kizárólag orvosi hozzájárulással! A kerékpározás a nem inzulinfüggő

cukorbetegség esetén olyan hatékonyan szabályozza a vércukorszintet, hogy egy idő után a gyógyszeres kezelés is elhagyható! Inszulinfüggő cukorbetegségről is hasznos, de ekkor már szigorúan csak orvosi belegyezőssel és ellenőrzéssel szabad csinálni.

Azt hiszem, ma már a kerékpározás beleilleg a modern életvitelbe is. Tavasztól ősziig a szabadban üzhető, szobabiciklivel pedig ősztől tavaszig. TV Híradót, vagy filmet nézni remekül lehet szobabiciklizés közben is. És attól a pillanattól kezdve, hogy valaki megtanult kerékpározni, ez a sport bármeddig üzhető. Nincs felső korhatár.

– Ha valaki versenyezni akar, hány éves korban kezdheti?

Dr. Hidas Péter: Benkó László 10 éves kortól foglalkozik a gyerekekkel. Az első időkben ügyesednek, kifejlődik az egyensúlyérzékük és remek fizikai állóképességet szereznek. A komolyabb versenyzés aztán 14-16 éves korban kezdődhet. A kerékpárosok 25-33 éves koruk között érik el a csúcsteljesítményüket. A gyerekek télen tornatermi edzéseken vesznek részt és úszni járnak. Tavasztól ősziig aztán irány a bringa és a terep, hetente ötször.

– Mennyire fontos, hogy kellene hogy fontos legyen a sport az emberek életében?

Dr. Hidas Péter: Mindenkit rá kell arra ébreszteni, hogy a sport az egészség megőrzésének egyik legfontosabb eszköze. A gyógyítás fontos része a megelőzés, a prevenció. És az a legjobb megelőzés, ha valaki nem lesz beteg. Márpedig aki mozog, sportol, sokkal ellenállóbb a betegségekkel szemben. Az ülő életmód, vagy éppen a túlhajszolt szellemi, fizikai munka, az elhízás szinte az összes betegség megjelenését elősegíti. A sport ezen is segít. És az a tapasztalat, hogy a szervezett sportolás olyan élményeket ad, amelyek a gyereket egész életén át elkísérik. A közösségekben szocializálódik, csapatmunkában vesz részt, és az emellett meglévő versenyhelyzetekben pedig – hiszen mégiscsak le kell győzni mondjuk Pistikét és Zolikt – egészségesen éli ki agresszív ösztöneit is.

Mi az egyesületben minőségi sportot szeretnénk csinálni. És ha emellett megmozgatjuk az embereket, ha legalább néhány fiatal megóvunk a drogtól, a dohányzástól, az alkoholtól, ha nem a számítógép vagy a tv előtt ülnek nap-hosszat, akkor már elértük célunkat.

– Elég erős ehhez a klub?

Dr. Hidas Péter: A szakmai alapok megvannak, Benkó László a kicsikkel, jómagam a válogatottakkal foglalkozom. De Benkó például ingyen, „szerelemből” foglalkozik a gyerekekkel, ami nem biztos hogy hosszabb távon egészséges megoldás. És ha nem lesz több pénzünk, féltő, hogy nem tudjuk megtartani a legjobbakat sem. Jelenleg évi 6-700 000 Ft-ból gazdálkodunk. Többek között mellettünk áll az Önkormányzat, a TÜV Rheyland Kft, a Halm-schlager Rt. és a Neuzer Kerékpár Kft, de a nyugodt munkához 3 millió Ft-ra lenne szükségünk. Próbáltam, próbálok pénzt szerezni, de nagyon nehezen megy. Most abban reménykedem, azzal, hogy a klub közhasznú társaság lett, kedvezőbb feltételekkel várhatjuk a támogatókat. És abban is bízom, hogy mindenki felismeri az elmondottak fontosságát.

Mit lehet még ehhez hozzáfűzni? Talán csak azt, hogy még egyszer szíves figyelmükbe ajánlom a cikk elején írott soraimat. Azokat, amelyek a megbecsülésről és az értékekről szólnak.

Várhegyi Ferenc

Bajnoki rajt a kézilabdásoknál

Alig telt el néhány hónap a nagy siker, az NB II-es kézilabda-bajnokság megnyerése óta, máris itt az újabb lecke, az NB I. B.-s bajnokság nyugati csoportjában való eredményes szereplés. Persze ebben az osztályban már mást jelent az eredményesség. A magyar bajnokság második vonalában ugyanis a legtöbb esetben profik játszanak, nagyszerű edzők irányításával

Csik János például, a honi kézilabdasport egyik legsikeresebb edzője (a Vasas női csapatával BEK győztes, a női válogatottal világbajnoki ezüstérmes, a férfiakkal világbajnoki helyezett) a Hort SE mestereként nem restelt egy olyan felkészülési tornát végignézni, ahol a vörösvári csapat játszott. Szorgalmasan jegyzetelt, hogy ki hova lő, milyen a játékosok taktikai és technikai képzettsége. Komolyan vett minket. Merthogy a két csapat már a bajnokság első fordulójában találkozik egymással. A Pilisvörösvári Terranova KSK és a Hort SE. (Az utóbbról tudni kell, hogy nem Hort község csapata, hanem fővárosi egyesület, nevét a főszponzorról, bizonyos Horváth Tiborról kapta, az előbbiről pedig tudni illik, hogy a MI CSAPATUNK. Így, csupa nagybetűvel.)

Ez a társaság számos nagycsapatnál találkozik még. Olyannal is, melynek edzője Kiss Szilárd, aki nemrégiben még a világhírű Fotex KC mestere volt. Ilyen erős mezőnyben tehát az eredményes szereplés egyelőre a bent maradást jelenti. És ez a cél Pándf Gábor edző szerint teljesíthető. Ezért dolgoztak a felkészülési időszakban, ezért rendeztek felkészülési tornát. Augusztus 20-án ezért vettek részt Komáromban az Új Kenyér Kupán, ahol 5 csapat közül a 3. helyen végeztek a házigazdák és a Tatányia mögött. Az igazi megmérettetés azonban a szeptemberi, az egyesület által rendezett solymári torna volt, ahol 200-300 néző buzdította a csapatot. Ez volt az első saját rendezésű viadal, amely a résztvevők egyöntetű véleménye szerint jól sikerült. A mieink ugyan 6.-ak, utolsók lettek, de Pándi Gábor szerint nincs semmi ok az elkeseredésre.

Pándi Gábor: Rendezhettünk volna NB-II-es csapatok részvételével olyan tornát amelyet simán megnyerünk, de annak nem lett volna értelme. Erős, az NB I. B élvonalába tartozó csapatokkal akartunk játszani, hogy tudjuk, mire számíthatunk majd. Jó mérkőzéseket vívtunk, sok tapasztalatot szereztünk, és a vereségeink ellenére elismerést arattunk. Laurencz László, a rivális Gyöngyös mestere is gratulált a teljesítményünkhöz. A látottak alapján nem lehet gond a bent maradás.

A torna végeredménye:

1. Békéscsaba, 2. Csömör, 3. Komárom, 4. Gyöngyös, 5. Hargita KC, 6. Pilis-vörösvári Terranova KSK.

A torna gólkirálya 26 találattal a békéscsabai Moldován János lett. A legtechnikásabb játékos: Bagyánszky Zsolt (Csömör). A legjobb kapus: Hoffmann Ákos (Komárom).

A díjakat Gneth Zoltán a Terranova Kft. igazgatója adta át.

Egy dolog azonban nem könnyíti meg Pándi Gábor életét. Mégpedig a sosem látott mértékű sérülés-hullám. Hidas Tamás korábban műtött térde még rakoncátlankodik, ezért csak később kezdhet el az edzéseket. Így a kondíciója nem a régi, a korábbi gólszák tehát

egyelőre csak részfeladatokat kaphat a csapatban. A többieknek kell többet vállalni, de jó néhányan ugyancsak sérüléssel bajlódhatnak. Stéhli Csaba például vállfájdalmi miatt felugrából nem, csak talajról tud lőni, de onnan is csak alulról. Ami ugye elég hamar kiismerhető fegyvertár. Wieszt Zsolt a másik juniorválogatott játékos pedig fájós térdével csak könnyített munkát végezhet, fizioterápiás kezelésre kell járnia. Még szerencse hogy Sodró Zoltán lába rendbejött, és hogy fájós derék ide vagy oda, Manhertz Péter remekel a kapuban. És ami nagyon fontos, a csapat ennyi baj ellenére is egységes és nagyon elszánt.

Mi sem bizonyítja ezt jobban, minthogy a Magyar Kupában az ugyancsak NB. I. B.-s Kecskemét idegenbeli legyőzésével máris az ország legjobb 44 csapata között vannak a fiúk.

Nem utolsósorban pedig a kicsik számára is megkezdődött a bajnokság, a korosztályos csapatok is szépen lépdelnek előre. A felnőtt csapat pedig kiállásban és a nézők kiszolgálásában is igyekszik megfelelni a nagyobb követelményeknek. Elkészült a színes bajnoki műsorfüzet, benne a játékosok fényképei, adatai és a mérkőzések helyszínei, időpontjai. Ezeket a solymári bajnoki találkozókra kaphatják meg a szurkolók. Akik kedvenceiket most már (Manhertz Ferenc segítségével köszönhetően) a bajnokság rangjához illő új Adidas szerelésben láthatnak játszani.

Parádés idénykezdés

Solymár, 300 néző, Pilisvörösvári Terranova KSK - Hort SE 28 - 21 (15 - 8)

A vörösvári kézilabdacsapat lendületesen, jól kezdett, eredményes védekezésének köszönhetően a Hort SE játékosai az első percekben képtelenek voltak betalálni Horváth Zsolt kapujába. Góllövésben ekkor Lajter Attila jeleskedett, majd az elején még csak védekezésben pályán lévő Hidas Tamást támadni is beküldte az edző, Pándi Gábor. Ennek köszönhetően az első félidő végére megnyugtató, 7 gólos előnyt szerzett a csapat, amit a második félidő elején 10-re növeltek a mieink. Ezután már a cserejátékosok is szerepet kaptak, a győzelem azonban egyetlen pillanatig sem forgott veszélyben.

Legjobb góllövők: Lajter Attila (8) Hidas Tamás (7) Wieszt Zsolt (5)

A találkozót Gromon István és Szakszon József alpolgármesterek is megtekintették.

Az ifjúsági csapat is helytállt, a 14-16 éves fiatalok csak nagy csatában kaptak ki 29 - 26 - ra az idősebb, 18-19 éves vendégektől.

A Pilisvörösvári Terranova KSK októberi bajnoki mérkőzései:

- X. 3. Pilisvörösvár – Kőbánya SC
- X. 9. KAC-Pontis – Pilisvörösvár
- X. 17. Pilisvörösvár – Komló BSK
- X. 24. Alba Regia SE – Pilisvörösvár
- X. 31. Pilisvörösvár – Szombathelyi TK

A csapat a hazai bajnoki mérkőzéseit a solymári sportcsarnokban játssza.

Várhegyi Ferenc

Rendőrségi hírek

Leküzdötték a telefonfülkét

Augusztus 9-én F. Zs. és N. J. pilisvörösvári lakosok megrongáltak egy nyilvános telefonfülkét. A járőr mindkettőjüket elfogta, és előállította az őrre.

Ne áruljunk lopott autót!

Augusztus 14-én Solymárról ismeretlen tettes eltulajdonított egy személygépkocsit. A járőr értékesítés közben elfogta, és előállította a bűncselekmény elkövetésével alaposan gyanúsítható H. F. solymári lakost, aki ellen a büntetőeljárás megindítását kezdeményezték.

Megharapta a rendőrt

Ugyanezen a napon, az esti órákban M. J. piliscsabai lakos ittas állapotban vezette személygépkocsiját. Az őt igazolatlan akaró rendőrnek nem állt meg, hanem nagy sebességgel elhajtott. Rövid üldözés után kiugrott a gépkocsiból, majd futásnak eredt az erdő felé. F. Tibor r. őrmester üldözőbe vette, és a helyszínre érkező kollégái segítségével elfogta a menekülő sofőrt, aki őrizetbevétel közben rátámadta az őrmesterre, és alkarját megharapta. M. J. ellen ittas gépjárművezetés, rendőri jelzés figyelmen kívül hagyása és hivatalos személynél elleni erőszak miatt a büntetőeljárás folyamatban van.

Lopott autóval indult betörni

Augusztus 17-én ismeretlen tettes behatolt Piliscsabán az egyik kisvendéglőbe.

A tettes a vendéglőhöz egy röviddel korábban eltulajdonított személygépkocsival érkezett. M. József r. főörzsrőrmester és B. László r. főörzsrőrmester elfogta a bűncselekmény elkövetésével alaposan gyanúsítható C. L. piliscsabai lakost, aki nem elég, hogy lopott gépkocsival indult betörni, de azt ittasan vezette.

Rablási kísérlet

Augusztus 18-án két eddig ismeretlen fiatalember símaszkban, bukósikakban megpróbálta kirabolni a HBW Express Takarékszövetkezet fiókját. A biztonsági őr látva az előkészületeket, bezárta az ajtót, a két elkövető így nem tudott behatolni az épületbe, és egy Enduro motorkerékpárral elhajtottak a József Attila utcán.

Kérjük azokat, akik 10 óra tájban látták a két személyt a környéken, jelentkezzenek az őr telefonszámán (330-130).

Pedagógia?

Augusztus 29-én Sz. J.-né pilisvörösvári lakos hétéves fiát – mivel az rosszul viselkedett – a ház melletti létra felső fokához kötötte. A gyermek az előzetes orvosi vélemény szerint 8 napon belül gyógyuló sérüléseket szenvedett. Az ügyben a vizsgálat jelenleg is folyik.

Prostitúcióra kényszerítették

Szeptember 2-án a Városgondnokság épületénél „folyamatosan hívalkodó ruhában stoppoló” R. Zs.-né bejelentette, hogy Buda-

pest területén fogva tartják, és prostitúcióra kényszerítik, amiben jelenlegi két „kolléganője” is segédkezik.

A járőr elfogta a két prostituáltat, és az ügyet átadta a BRFK illetékes osztályának.

Rablás a buszmegállóban

Szeptember 3-án három ismeretlen tettes megtámadott Piliscsabán a buszmegállóban egy középkorú férfit, nyakából aranyláncát kitepték és 40 000 forintjának átadására kényszerítették. G. József r. főörzsrőrmester és K. Tamás r. őrmester a piliscsabai polgárőrség segítségével azonnal átfogó ellenőrzésbe kezdett, melynek során elfogták D. K., D. J. és I. I. piliscsabai lakosokat, akiknél megtalálták a rablásból származó pénzt és aranyláncot. Őrizetbe vételük mellett ellenük a büntetőeljárás megindult.

Tisztelt Olvasók!

Az elmúlt hónapban 13 személlyel szemben kezdeményeztünk eljárást ittas gépjárművezetés miatt. A közlekedési balesetek okozásában is előkelő helyen szerepel az ittas vezetés. Ne üljenek alkohol befolyása alatt a volánhoz, gondolják végig, nem éri meg.

Értesítem Önöket, hogy a gépjármű-ügyintézés nagymértékű leterheltsége miatt a személyi igazolványok ügyintézőjét ideiglenesen átvétegyntelték ide. A személyi igazolványokkal kapcsolatos ügyintézés így viszsza került a Budaörsi Rendőrkapitányság Igazgatásrendészeti Osztályára.

Koczka Gábor

r. főhadnagy, mb. őrsparancsnok

Érkezés és távozás

Öregedik-e Vörösvár? Hányan születnek és hányan halnak meg? Mennyi a születéskor várható élettartam?

„Vörösvár előregedőben van, csökken a gyermeklétszám, előbb-utóbb elfogyunk...”

„Vörösváron ellentétben az országos tendenciával, nő a lakosság száma, óvodákban és iskolákban alig férnek el a gyerekek...”

A fentiekhez hasonló ellentétes véleményeket gyakran hallani Pilisvörösvárról. Utánajártam hát a dolognak.

A Polgármesteri Hivatal népesség-nyilvántartása szerint tavaly pontosan annyi gyermek született Vörösváron, mint ahány embertársunkat elvesztettünk: 121.

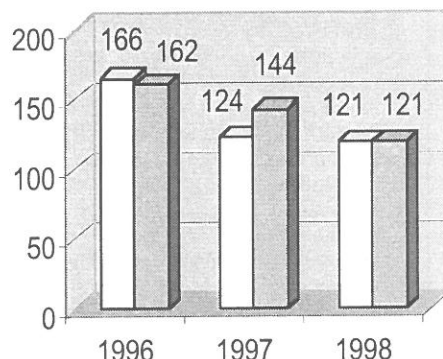
Ezt megelőzően viszont hússzal többen haltak meg, mint ahányan születtek: 144; 124.

Még egy évvel visszamenve az időben pozitív a mérleg: 166-an születtek és 162-en távoztak el közülünk.

Az elmúlt három év hullámzó adatai alapján messzemenő következtetéseket persze nem lehet levonni, ahhoz nagyobb időszakot felölelően kellett volna kutakodnom. Mindenesetre az elmúlt három évben 16-tal töb-

ben haltak meg Vörösváron, mint ahányan születtek.

Ebből azt gondolhatnánk, hogy ebben a három évben csökkent a város lakóinak száma is. Ez azonban nem így van. A Hivatal adatai szerint ugyanis folyamatos növekedés tapasztalható: 1996-ban 12 379; 1997-ben

Az elmúlt három évben mind a születések, mind az elhalálozások száma csökkenő tendenciát mutat

12 445 és 1998-ban 12 577 lakója volt Pilisvörösvárnak. (A növekedés nyilvánvalóan a betelepülésekből származik.)

Érdemes megvizsgálni az elhunytak átlagéletkorát is az elmúlt három év adatai alapján. A Vörösvári Újság „Eltávoztak” rovatának összesítése után kiderült, hogy Pilisvörösváron a születéskor várható élettartam 70 év. Nemek szerint a bontásban: a férfiaknál 66, a nőknél 75 év. A vörösvári asszonyok átlagban majdnem egy évtizeddel éltek tehát túl hitvestársaikat.

Az elmúlt három év vörösvári „Guinness-rekordjai”: A legtöbb gyermek 1996 februárjában született: 21-en sír-

tak fel ebben a hónapban a szülészobában, köztük két ikerpár is.

A legidősebb öregünk is ebben a hónapban távozott közülünk: Niedermüller Teréz, Dér István özvegye 1996. február 11-én, 102 éves korában hunyt el.

F. A.

A közbizonytalanság helyzetéről

Hol van Amerika?

Amerikából hazatelepült ismerőssémmel futottam össze nemrégiben. Húsz évig volt a tengeren túl, s bár honvágya nemigen volt, úgy érezte, mégiscsak ez a hazája, haza kell jönnie. Hosszasan mesélt amerikai élményeiről, s beszámolójából egy egészen más Amerika kerekedett ki, mint amit egy átlag magyar ismer. Mert Amerikát jószerivel csak a filmekből ismerjük. Minden este halomra lövik egymást a kábeltévés csatornákon a gonoszabbnál is gonoszabb bűnözők és korruptabbnál is korruptabb rendőrök, hogy aztán 1, azaz egy darab igazság bajnoka végül is látványosan, rengeteg paradicsomlé segítségével győzedelmeskedjen a rossz fölött. Ettől aztán némileg visszanyerjük önuralmunkat és életkedvünket, és nem fojtjuk magunkat rögtön vízbe, látván, hogy mindent belep a szenny, a mocskok, a bűn, és ez a világ menthetetlen, s tényleg megérett a pusztulásra.

Ismerőssöm elmondta, hogy a nagyvárosok néger gettóiban valóban az a helyzet, amit a filmekben látunk, s tényleg veszélyes arrafelé kószálni az idegennek.

Amerika amúgy egy rendkívül barátságos és biztonságos ország. Abban a kis New York melletti faluban, ahol ő lakott, olyannyira nem szokás bűnözni, hogy az emberek még a házuk ajtaját sem zárják be. Ő maga húsz évén keresztül egyszer sem zárta kulcsra az ajtaját...

Most viszont, hogy hazatelepült, alig győzi a különböző biztonsági berendezéseket beszerezni a házába: két zár a bejárati ajtón, két lakat a garázson, kutya az udvaron, csendes riasztás a rendőrségre, mobiltelefon, ha elvágnák a telefonszínort... Mégis fél, és éjszakánként rosszul alszik...

Mikor elváltunk, bizalmatlanul vetette oda: „Aztán le ne ird ezt az újságba, nem szeretném, hogy megtudnák, hogy Amerikában jártam. Másnap mindenemet elvinnék...”

Kavics a zsebben

Mostanában gátlástalanabbak lettek a bűnözők. A néhány hónapja lefogott A. L. még körültekintően fosztotta ki a károsultakat. Becsöngetett a házba, van-e otthon valaki. Ha történetesen nem volt csengő a kapun, egy kis kavicsal – ez betörőeszköz volt, mindig hordott a zsebében egy párat – megdobta az ablakot. Ha kijött valaki, kitalált valami hihető rizsát, beetette vele a tulajdonost, majd udvariasan elnézést kért tőle és továbbállt. Ha nem jelentkezett senki a csengetésre, kopogtatásra, vagy a „kavicsmorzéra”, feltörte a zárat és kifosztotta a lakást. Erőszakot sosem alkalmazott. Kivéve egyszer, amikor a váratlanul előbukkant tulajdonost félrelökte, hogy el tudjon menekülni. Pechére ez így már rablásnak minősül...

Mostanában viszont egyre másra hallani

olyan esetekről, amikor a betörők úgy hatolnak be a házakba, hogy a lakók otthon vannak. Nem nagyon zavartatják magukat, hogy a háziak esetleg felébrednek, sőt, még örülhetnek azok, hogy nem neszelnék fel, s így simábban megússzák...

Az egyik faluban úgy törtek be egy módosabb polgár házába, hogy annak vendégei is voltak, és a ház tele volt alvó emberekkel...

Az sem zavarja sötétben lopakodóinkat, ha egy házban csendes riasztó van felszerelve. Ezeket ugyanis általában a tulajdonosok éjszakára kikapcsolják. Így aztán a betörők nyugodtan tudnak garázdálkodni. Amerikában ez is másképp van. A tulajdonos a rajta kapott betörőt nyugodt szívvel lepuffanthatja, s ez beletartozik a jogos önvédelem fogalmába.

De hát Amerika messze van... Nálunk a tulajdonosoknak nincs fegyverük, csak a bűnözőknek, és persze a törvények is mások...

Nehéz gyermekkor

Tisztelt Polgártársaim! Most a bűnözők nevében emelek szót. Ne felejtjük ugyanis, hogy a nehéz gyermekkorú, hirtelen felindulásból vagy „elmezavarból” a becsületes honpolgárokat nyomorékká rugdosó brutális bunkóknak vagy a tízéves kislányokat megbecstelenítő vadállatoknak személyiségi jogaik is vannak, még a nevüket sem lehet leírni az újságban, mert szegény ombudsmannek egyből megfájdul a feje.

Régen a közösség ellen vétőket pellen-gérre állították, a tolvajok kezét levágták, a rablókat fellógatták.

De hát, mint tudjuk, elmúlt már a sötét középkor. Így hát tartunk tiszteletbe, bűnöző embertársaink személyiségi jogait!

S legyünk tekintettel rájuk, nehéz munkát végeznek ők, és sokszor éjjel is dolgozniuk kell, mikor mások az álmokat kergetik pihepuha paplanos polgári ágyukban.

Vagy megszokik, vagy megszövik

Én bizony nem lennék budaörsi rendőrkapitány! Semmi pénzért. Az ember már úgy van berendezve, hogy néha kell neki egy kis sikerélmény. Különböző lóghathatja az orrát naphosszat. Szegény budaörsi rendőrkapitányoknak bizony nem sok öröm jut. A kapitányság mutatói évek óta jóval a megyei átlag alatt vannak. A bűncselekmények száma évről évre jelentős mértékben nő. 1998-ban például közel 40%-kal több bűnügy kiderítésén fáradoztak beosztottjai, mint egy évvel ezelőtt, miközben 100 ismeretlen elköve-

tőből jó, ha 15-öt elfognak. Az egy rendőrré jutó lakosok száma 567, miközben az országos átlag 330 fő.

A budaörsi rendőrkapitányoknak a miatt is főhet a fejük, hogy a pályakezdő fiatal rendőröket nem tudják itt tartani, sem lakást, sem szálláslehetőséget nem tudnak biztosítani a számukra. A fiatal rendőrök előbb-utóbb így elmennek többszörös fizetésért biztonságosabb helyre, ahol épült bevésszár-lóközpontba.

Én bizony nem lennék budaörsi rendőrkapitány! Semmi pénzért!

De ha ez így folytatódik, lakó sem szeretnék lenni az agglomerációban! Mert ha a bűnözés ilyen ütemben nő tovább, isten úgyse, megszököm.

Vagy...

Autogram

A polgáröröket és a helyi rendőröket többször elkísértem már közös akcióik során. Egy alkalommal Drávecz főtörzs egy fiatal ember személyi igazolványát ellenőrizte éppen, amikor megállt az ereiben az üto, csodálkozva és hitetlenkedve nézett az igazolvány egyik oldalára. „Régi motoros” ő, sok mindent megélt, tapasztalt, de ilyet még ő sem látott. Az igazolványba szép kalligrafikus betűkkel egy autogram volt beleírva: „X. Y.-nak sok szeretettel Takács Tamás – Karthago együttes.”

A fontos ember

Szintén egy őrző során történt, hogy odajött hozzám egy lefűlelt autós, és azt mondta: – Fogarasy úr, nem tudna valamit tenni az érdekében?

– Én itt csak a sajtót képviselem – hebegtem zavaromban. Úgy éreztem magam, mint valamilyen befolyásos, fontos ember, aki emberek sorsa felett dönthet. Kutya rossz érzés volt.

Nem igaz

– Igaz, hogy a bérlő pisztollyal kergette ki a szomszéd házból a romákat? – kérdezem.

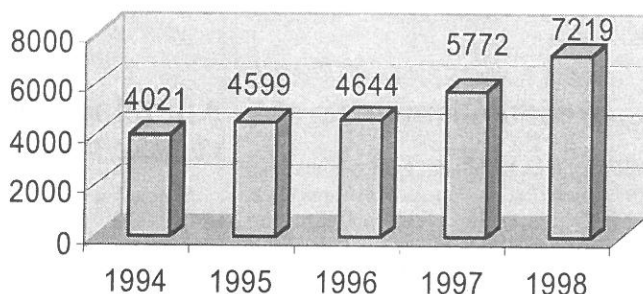
– Nem igaz! Szó sincs róla! Még ilyet!

Majd ki idő múlva:

– És különben is csak gázpisztoly volt...

Fogarasy Attila

Bűncselekmények száma a Budaörsi Rendőrkapitányság területén

Csatlakozás a képviselőkhöz

Örömmel olvastam a Vörösvári Újságban, hogy több képviselő panasszal fordult a jegyző úrhoz a körzetükben található utcák rossz állapota miatt. Bár új dolog a képviselői munkában, hogy a jegyző foglalkozik az utak állapotával, mégis örülök neki. Még jobban tudtam volna örülni, ha a 9-es választókerzet képviselője is csatlakozott volna ehhez az akcióhoz. Mivel ez nem történt meg, én kérem a tisztelt jegyző urat arra, hogy vizsgálja meg a Lőcsei utcát és a Szabadság utcát összekötő Gárdonyi utca mintegy 80 m-es szakaszát.

Ez a kis szakasz több szempontból is figyelmet érdemel. Viszonylag frekventált helyen van, és nagyon rontja a városképet. De ez a kisebbik baj. A nagyobb baj az, hogy az utcán lefolyó víz tömörkedémmé válik, homokot és hordalékot visz a Szabadság útra, illetve a csapadékvíz-elvezető rendszerbe. Ez egyrészt igen komoly balesetveszélyt idéz elő, mivel ezen a szakaszon egy enyhe, de igen veszélyes kanyar is van, másrészt a lefolyó hordalék tetézi a bajt azzal, hogy a ma még működő egyetlen csapadékvíz-elvezető rendszert tönkreteszi.

Az elmúlt időszak igen komoly esőzései miatt úgy gondolom, ha ez a probléma rövidesen nem oldódik meg, a rendszer teljesen tönkremegy, ami komoly anyagi terhet jelenthet az önkormányzat számára.

Ha már ilyen, az önkormányzatot érintő súlyos problémát feszegetek, szeretném felhívni a figyelmet a Szabadság úti óvoda előtti árokrendszer rossz állapotára. Itt az oldalak részben bedőltek a nagy teherforgalomtól, de súlyosbítja a helyzetet, hogy az elmúlt évben csőtörés miatt a Vízművek felbontotta a kiépített oldalfalat, a helyreállítás azonban elmaradt.

Sörös János

Észrevétel a római légiós szoborcsoporthoz

Olvastam az újságban, hogy ismét napirenden van a római kori szoborcsoport ügye. A Vörösvári Újság 1998. júniusi számába írtam egy cikket, melyben kértem a volt polgármestert és a Képviselő-testületet, tegyünk annak érdekében, hogy a szoborcsoport viszszerüljön Pilisvörösvárra. Sajnos nem történt semmi, bár voltak információk, hogy a balatonszemesi polgármester hajlandóságot mutat arra, hogy ez a számunkra értékes régészeti leletet visszaadják városunknak. Ez év júliusi számában viszont arról írt az újság, hogy a balatonszemesi ingatlan gazdát cserélt, és esetleg több millió forintért vásárolható meg a lelet. Bízom benne, hogy a jelenlegi tulajdonos felajánlja városunknak a szoborcsoportot, anyagi ellenszolgáltatás nélkül, hiszen ez csak Pilisvörösvár számára jelent történelmi értéket.

Sörös János

Másodrendű állampolgárok?

A Görgey utca lakóinak egy része levélben fordult Botzheim István polgármesterhez, amelyben felpanaszolja, hogy a Görgey utcában lehetetlen állapotok uralkodnak. A hivatal nem ura a helyzetnek, a szabályokat be nem tartó lakók szabálysértési bírságot nem

vetnek ki: „...aki rendben tartja a háza előtt a portáját, az felszólítás nélkül is megteszi, aki pedig nem, az ezután sem fogja, hiszen tudja jól, hogy úgysem fogja senki számon kérni” – írják elkeseredetten a lakók.

Szinte szokásává vált az ingatlan tulajdonosok egy részének, hogy mindent az utcára szórnak ki; a telkekről kitermelt földet, építési hulladékot, sített, eltömve a csapadékvíz-levezető árkokat. Évek óta egyhelyben roszdásodó teherautó-pótkocsi, gazzal benőtt telkek, elhanyagolt porták rontják az utcaképet. A vasúti átjáró is életveszélyes.

„Az utca állapota kritikán aluli, és csak reménykedve várjuk, hogy történjen valami változás. Pilisvörösvár nemcsak a Polgármesteri Hivatal környékéből áll! Minden választáson mindenki megígéri, hogy az elhanyagolt körzetekkel is törődni fog, azután soha semmi nem történik. (...) Tisztelettel kérjük, hogy panaszainkat legyen szíves kivizsgálni, és érdemben választ adni nekünk arra a kérdésre, hogy miért tekintenek másodrendű állampolgárnak – fejeződik be a 19 lakó által aláírt levél.

A szerk.

Néhány megjegyzés a Görgey utcai lakók panaszára

A Görgey utcai lakók egy része által aláírt, a Polgármesteri Hivatalba, valamint a Város-gondnokságra is elküldött beadványát figyelembe véve áttanulmányoztam. A levélben megfogalmazott és hét pontban összefoglalt észrevételeiket a helyszínen ellenőriztem.

Megállapítottam, hogy azok túlnyomó többségükben valóságosak, a panasz megalapozott. Azokban az ügyekben amelyekben a Polgármesteri Hivatalnak hatásköre és eljárási kötelezettsége van (építkezések, engedély nélküli közterület-használat stb.) intézkedéseket kezdeményeztem.

A beadványból kiténik ugyan, hogy a pénztelenségre való hivatkozást érvként nem fogadják el, mégis azt kell válaszolnom, hogy az utca megépítése több millió forintba kerülne, amelyre ebben az évben költségvetési forrás hiányában nem kerülhet sor.

Itt jegyzem meg, hogy a kirótt és befolyó bírságok közül csak a helyszíni bírság gyarapíthatja az Önkormányzat költségvetését, amely nem fedezne egy ilyen költséges beruházást.

Dokumentumokkal tudjuk igazolni, hogy a közterület-felügyelő rendszeres ellenőrzést végez a Görgey utcában is. Ugyanakkor el kell ismernem, hogy hiányosságok vannak, az ellenőrzések során feltárt problémák és ennek alapján született felszólítások eredményességének újbóli vizsgálatánál. A jövőben erre nagyobb figyelmet kell fordítani.

Végezetül szeretném biztosítani a Görgey utca lakóit, hogy senkit nem kezelünk másodrangú állampolgárként, a jogosan leírt negatív megállapításokat orvosolni fogjuk.

Dr. Ungár László jegyző

Amitől már a szoba rejteke sem véd meg...

Hetek óta szenvedünk a maró, fojtó füsttől. A völgy lakói az erdei kápolnánál hetek óta füstben fuldokolnak. A kertekben nap mint nap órákig tartó füstölés folyik, ami a kerti hulladék elégetéséből fakad.

Nem ég ez, hanem erősen füstöl, az egészséges, friss pilisi levegőt kiszorítva. Nemcsak az udvarban elviselhetetlen a levegővétel, hanem már a szobában is zsebkendővel a szám előtt ültök, s így sem tudom kiszűrni a szűrős, fojtó levegőt. Ha széljárás nincs, akkor még szörnyűbb: leülepszik, s mozdulatlanul eluralja a területet.

Szeretném, ha a hivatalos intézkedés segítene ezt a bajt megszüntetni, hisz a józan belátásra nem bírhatók a telektulajdonosok. Vannak települések, ahol konténereket kihegelyezve kötelezik a gazdákat, hogy a kerti hulladékot abba helyezték el. Az égetőket, füstölőket pedig pénzbírsággal sújtják.

Remélem, hogy értelemmel, jó szívvvel, s a jó szomszédság érdekében abbahagyják a nemcsak kellemetlen, hanem egyenesen az egészségre ártalmas környezetszennyezést.

Az ott lakók nevében és érdekében:

Bauer Józsefné

+ 19 Kápolna utcai lakos aláírása

Levél Svédországból

Tisztelt Szerkesztőség!

(...) Bizonyára csodálkoznak azon, hogy egy svédországi – magyarul írni tudó valaki – miért zaklatja önöket? Nos, hát elárulom.

Pontosan harminc évvel ezelőtt hagytuk el Magyarországot feleségemmel és – az akkor tízéves – kislánnyommal, mert hitünk és becsületünk mindenáron meg akartuk tartani. Erre pedig nem volt más lehetőségünk: csak a kivándorlás.

Jómagam lassacskán betöltöttem a 83. esztendőmet, feleségem pedig néhány esztendővel utánam ballag.

A mögöttünk lévő három évtized alatt megkíséreltünk beolvadni ebbe a hideg északi társadalomba, de csak félig-meddig sikerült, mert a vörösváriasságunkat sehogyan sem tudtuk levethetközni. Őszintén szólva: nem is akartunk megszabadulni tőle.

Megtanultuk a vikingek nyelvét, megismertük szokásaikat, történelmüket, és – amennyire csak tudtuk – az országukat is. Hovatartozásunkat azonban sohasem tagadtuk meg: itthon magyarul gondolkodunk, beszélünk és álmodunk. Szülőfalunktól sohasem szakadtunk el. Odaköt bennünket a gyerekkorunk, a fiatalságunk és felnőtt éveink nagy hányada.

Mindkettőnk szülei a vörösvári temetőben alusszák örök álmukat, és emiatt is él bennünk a faluhoz való tartozás érzése.

1994-ben, 25 év távollét után látogatunk haza először, de csak imitt-amott fordultunk meg a faluban, de amit láttunk, az erősen meglepett mindkettőnket. Az utcák, a rend, az üzletek és az egész falu tisztasága és csinos-sága. 2000-re újabb hazautazást tervezünk előre elkészített városnézési és barangolási programmal, még meglévő barátok és ismerősök felkeresésével. Ehhez azonban egy kis imádsággal ki kell még könyörögni Istenünk-től a megfelelő egészséget.

Meg kell még említenem, hogy lányunk megrendelte a Vörösvári Újságot, így figyelemmel kísérhetjük az otthoni eseményeket, és megmaradhatunk 2000 kilométer távolságból is vörösvárinak. Sok szerencsét kívánok további sikeres munkájukhoz:

Juth Károly

Uplands Väsby, Svédország

A Községi Ház programjai:

Szeptember 25.

15 órakor *szüreti felvonulás*

20 órától *szüreti bál* a Községi Házban

Zene: Bravi Buam

Belépő: 400 Ft/fő

Október 2.

10 órakor: *Nyugdíjasok megyei fóruma* (Az idősök nemzetközi éve jegyében)

14 órakor: Ünnepi műsor

Október 9.

18 órakor: *5 éves a Lányi Ágoston Hagymányórzó Táncgyűttes.*

Jubileumi műsor

A Községi Házban induló tanfolyamok, képzési lehetőségek:

Szakképzést nyújtó tanfolyamok:

- *hulladékgyűjtő* (általános iskolai végzettséggel rendelkezők részére),
- *kereskedő-boltvezető*,
- *tűzelő- és építőanyag-kereskedő*,
- *vendéglátó-üzletvezető* (minimum szakmunkás-bizonyítvánnyal vagy érettséggel rendelkezők részére)

Sikeres vizsgák után a hallgatók a Gazdasági Minisztérium által elfogadott Országos Képzési Jegyzékben szereplő szakmai bizonyítványt kapnak.

Tanfolyami díj: 70 000 Ft (részletfizetéssel). A tanfolyam időtartama: 5 hónap.

Munkanélküliek a Munkaügyi Központtól támogatást igényelhetnek, vállalkozók, gazdasági társaságok a tanfolyam díját költséggént elszámolhatják.

Számítógép-kezelői tanfolyam az Európai Község által jóváhagyott tananyag szerint.

60 órás alapfokú tanfolyam díja: 35 400 Ft.
60 órás középfokú tanfolyam díja: 41 300 Ft.
Mindkét tanfolyamra történő jelentkezés esetén kedvezményt adunk.

Tanulási képességeket fejlesztő tanfolyamok

7-10 éveseknek: 6 hónapos
(heti 2 x 60 perces foglalkozások)
11-14 éveseknek: 8 hónapos
(heti 2 x 90 perces foglalkozások)
15-18 éveseknek: 8 hónapos
(heti 2 x 90 perces foglalkozások)
17 évtől középiskolásoknak, egyetemistáknak, dolgozóknak
Felnőtteknek: 8 tanórás
(hétvégén egy vagy két napra szervezhető)

Angol, német, francia, olasz őszi-téli nyelvtanfolyamok minden szinten

– heti 2 x 2 vagy 3 x 2 óra,
– intenzív,
– délelőtt, délután, este,
– gyermekcsoportok,
személyre szabott tananyag és időpont.

Kerámia szakkör (agyagozás, korongozás, égetés) minden csütörtökön 15-17-ig (Igény esetén más időpontban is.)
Részvételi díj: 1250 Ft/hó. *

Táncanfolyam

(modern tánc, színpadi tánc, jazz balett, klip show dance) fellépésekkel kezdőtől haladóig hétfői és szerdai napokon.

Kezdő vegyes csoportnak: 15 órától 16 óráig (részvételi díj: 1800 Ft/hó).

Kezdő ovis csoportnak: 15 órától 16³⁰ óráig (részvételi díj: 1500 Ft/hó).

Haladó csoportnak: 16³⁰-tól 17³⁰-ig.

Testvérpároknak kedvezmény.

Hírek röviden

Kötelező védekezés

Az amerikai fehér-szövőlepké II. nemzedékének rajzása július utolsó napjaiban megkezdődött. A nyári hernyófészkek is megjelentek. A lárvák igen jelentős kárt okoznak, emiatt az 5/1988 (IV. 26.) MÉM rendelet értelmében az amerikai fehér szövőlepké **veszélyes kártevő**.

Az ellene való védekezés minden földtulajdonos és földhasználó számára kötelező. Elmulasztása **szabálysértésnek minősül és büntetendő**.

Védekezni lehet:

– Mechanikai úton: a hernyófészkek levágásával és megsemmisítésével.

– Vegyszeres úton: permetezéssel – Dipel Foray 48 B, Bactucid P, Trebon 10 F kemikáliákkal).

Az érésben lévő gyümölcsfákat vegyi anyagokkal permetezni nem szabad.

A kötelező védekezés végrehajtását ellenőrizni fogjuk.

Heider László aljegyző

Árnyékos oldal?

Lemondott a Napos Oldal Szociális Központ megbízott vezetője. *Németh Lajosné*, a korábbi helyettes a képviselő-testület *Csorba* *Weigert Tünde* távozását után bízta meg a szociális központ vezetésével. Megbízása augusztus 1-jétől az intézményvezetői pályázat lebonyolításáig tartott volna.

Spar áruház: franchise partner nélkül

1998 május 28-án nyílt meg a vörösvári Spar áruház. Az országban éppen ez volt a századik és egyben az első franchise rendszerű szupermarket az osztrák érdekeltségű cég üzletláncában.

Több mint egy évre rá azonban a Spar Magyarország Kft. és Manhertz István közös megegyezéssel felbontották az áruház működésére vonatkozó franchise szerződésüket.

– Erre a lépésre nem azért került sor, mert nem teljesítettük az üzleti tervünket – mondja a volt üzletvezető és résztulajdonos –, hanem azért, mert a Sparnak megváltozott az üzletpolitikája, és a franchise rendszer kiépítését már nem tartja célszerűnek.

Szerkesztőségi hírek

A Vörösvári Újság szerkesztősége **köszönetet mond Manhertz Istvánnak**, hogy lehetővé tette a lap árusítását a Spar áruházban. Havonta 150, egy év alatt pedig közel kétezer példányt adtak el újságunkból.

Augusztusban megkerestük a Spar Magyarország Kft. illetékesét, hogy engedélyezzék továbbra is a helyi lap árusítását az áruházban. Miután a sokadik telefon után is azt a választ kaptuk, hogy „Ez nem olyan egyszerű, mint ahogy maguk elképzelik, nálunk kérem komoly szabályok vannak, én most különben sem tudok mit mondani, kérdezzék meg inkább X. Y. -től...”, letettünk a dologról. Nem lehet elvárni egy távoli irodában ülő idegentől, hogy az üzleti hasznon túl egy kisváros közösségének érdekeit is átértse.

Olvasóinktól – akik hiába keresték az újság augusztusi számát az áruházban – elnézést kérünk.

– A szerkesztőség

Állatorvosok ügyeleti beosztása

Ügyelet ideje	Szolgáltató ügyeletet ellátó állatorvos	Hatósági ügyeletet ellátó állatorvos
szept. 25-26.	Dr. Harmat Attila	Dr. Harmat Attila
okt. 2-3.	Dr. Gubis János	Dr. Gubis János
okt. 9-10.	Dr. Saufert Gyula	Dr. Harmat Attila
okt. 16-17.	Dr. Simon László	Dr. Molnár Attila
okt. 23-24.	Dr. Zsigmond Balázs	Dr. Gubis János
okt. 30-31.	Dr. Günther Miklós	Dr. Günther Miklós

Az ügyeletben részt vevő állatorvosok címe, telefonszáma:

Dr. Gubis János	2040 Budaörs, Szabadság u. 87.	06-23/416-164; 06-30/9326-002
Dr. Günther Miklós	2072 Zsámbék, Somogyi B. u. 13.	06-23/342-119
Dr. Harmat Attila	2085 Pilisvörösvár, Kisfaludy u. 4.	331-115
Dr. Molnár Attila	2083 Solymár, Terstyánszky u. 120.	360-919; 06-30/9521-154
Dr. Saufert Gyula	2085 Pilisvörösvár, Kisfaludy u. 54.	332-450; 06-30-9241-520
Dr. Simon László	2014 Csobánka, Nádas u. 8.	320-610; 06-30/9909-045
Dr. Zsigmond B.	2040 Budaörs, Szabadság u. 87.	06-30/9336-002

Megérkeztek

VIII. 18. **Schäffer Gábor**
Schäffer Gábor és Weber Edit fia
VIII. 18. **Veres Dóra**
Veres Andor és Poyák Aida leánya
VIII. 19. **Borosa Lilla**
Borosa Tibor és Palotai Gizella leánya
VIII. 20. **Bányai Moira**
Bányai Balázs és Peller Adrienn leánya
VIII. 21. **Krupp Zsófia**
Krupp György és Pallagi Elvira leánya
VIII. 28. **Pál Viktória**
Pál István és Fehér Marianna leánya
VIII. 28. **Újvárosi Bernadett**, Jankó
Miklós és Újvárosi Annamária leánya
VIII. 30. **Mudura Maya**
Mudura Sándor és Endrei Beatrix leánya
IX. 2. **Mester Barbara**
Mester Zoltán és Schäffer Ibolya leánya
IX. 4. **Aczélos Flóra**
Aczélos Márton és Ercsi Erika leánya
IX. 5. **Eck Martin**
Eck Róbert és Bruckner Ágnes fia
IX. 9. **Fazekas Fatime**
Fazekas Zoltán és Fadgyas Mariann leánya
IX. 9. **Herbszt István**
Herbszt István és Weiser Anikó fia

Vörösvári Újság Berischwarer Zeitung

Pilisvörösvár Város Önkormányzatának
közéleti havilapja

Felelős kiadó:

Botzheim István polgármester

Felelős szerkesztő:

Fogarasy Attila

Rovatszerkesztők:

Sax Ibolya – nemzetiség

Temesvári Anna – kultúra, oktatás

Várhegyi Ferenc – sport

A szerkesztőség címe:

2085 Pilisvörösvár, Szabadság út 21.

Tel./fax: 06-26-330-140.

E-mail: VorosvariUjsag@mail.maze.hu

Készült a Komp Kft. nyomdájában

(Solymár, Mátyás király út 7.

Tel.: 06-26-361-557, 06-30-9420-049).

Tördelés, tipográfia, nyomdai

előkészítés: Fogarasy Attila

ISSN 1417-6823

Megjelent 1100 példányban.

ELTÁVOZTAK

VI. 29. **Kiss József**, Frűwirt Terézia
férje, 73 éves, Adeleid (Ausztrália)

VIII. 3. **Hajdú Imre**, Kiss Zsuzsanna
férje, 85 éves, Hunyadi u. 58.

VIII. 3. **Orvos Tóth Gyula**, Soczó Mária
férje, 60 éves, Kossuth köz 5.

VIII. 20. **Eisenkrammer Erzsébet**,
Metzger György özvegye, 78 éves,
Kisfaludy u. 7.

VIII. 24. **Balázs Mária**, Balázs Károly
felesége, 55 éves, Pozsonyi u. 28.

VIII. 28. **Győri Erzsébet**, Győri Géza és
Scheller Erzsébet leánya, 50 éves, Dózsa
Gy. u. 31.

VIII. 28. **Tóth István**, Nagy Mária férje,
85 éves, Felsőfarkasd

VIII. 30. **Kiss Katalin**, István Sándor
özvegye, 90 éves, Dorog

IX. 5. **Nick Mátyás**, Nick István és Wé-
ber Terézia fia, 69 éves, Petőfi S. u. 24.

IX. 8. **Glatz Gyula**, Roth Katalin férje,
68 éves, Rákóczi u. 13.

IX. 9. **Neubrandt János**, Kopp Terézia
férje, 64 éves, Jókai M. u. 2.

IX. 10. **Lieber József**, Botzheim Juli-
anna férje, 63 éves, Táncsics köz 1.

IX. 11. **Bruckner Jozsefa**, Fekete József
özvegye, 80 éves, Dózsa Gy. u. 90.

IX. 15. **Guth János**, Schreck Terézia
özvegye, 76 éves, Kápolna u. 2.

Tudja-e?

Magánorvosi rendelés!

- baleseti sebészet
- sebészet
- sportorvosi betegellátás

Dr. Kozlovsky Miklós

Kedd, csütörtök 17⁰⁰-19⁰⁰

- gyermekgyógyászat
- gyermek-szívbelgyógyászat

Dr. Ács Éva

Kedd, csütörtök 14³⁰-16³⁰

Hívjon, segítünk!

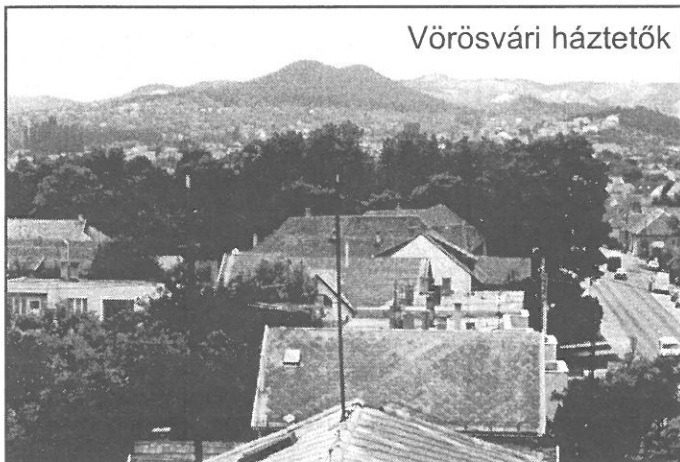
06-20-9413-786

Pilisvörösvár, Szakrendelő

06-26-330-422

Köszönjük, hogy az újságot árusítják:

Photo Porst, Halmschlager élelmiszer-
boltok, Havas kiskereskedés, Hidasi
vegyeskereskedés, hírlapárusok, Köny-
vesbolt, Krausz mezőgazdasági bolt,
Liget ABC, Margit minimarket, Német
Nemzetiségi Gimnázium, Pataki élel-
miszerbolt, Sebesfi bolt, Sikari gyógy-
szertár, Szintai papírbolt, Sztinka és
Mirk élelmiszerbolt, Turmix bolt,
Városi Könyvtár, Vízöntő gyógyszertár,
Zöldcsibe vegyesbolt

Vörösvári háztetők

FONTOS VÖRÖSVÁRI TELEFONSZÁMOK

Rendőrség: 330-330; 330-130
Tűzoltóság: 330-058
Mentők: 330-188; 330-360
Éjszakai ügyelet: 330-360
Elmű: 330-166; 330-103; 330-327
Vízművek: 330-053; 330-412
Polgármesteri Hivatal: .. 330-277; 332-254

ZAKEUS ÉTTEREM

(A Pázmány Péter Katolikus Egyetem területén)
Piliscsaba, Egyetem u. 1.

Tudja már, hol tölti a SZILVESZTERT?

Mi az alkalomhoz illően búcsúztatjuk az Óévet.

Gondoskodik időben a helyfoglalásról!

A belépő ára tartalmazza az egész este kiadásait.

Korlátlan étel- és italfogyasztás!

Az alkalomra emlékeztető meglepetés-ajándék!

Tűzijáték!

Esküvők étterme!

Állófogadások vagy ültetett rendezvények.

Különleges belső tér. Szerény árak. Szálláslehetőség.

Nyitva: mindennap

Asztalfoglalás: a 26/375-147-es
vagy a 30/9920-349-es telefonszámon

Megnyílt bevezető árakkal, nagy árukészlettel!

TIMAR
VASKERESKEDELMI KFT

VASANYAGOK KIS- ÉS NAGYKERESKEDÉSE

Solymár (Szarvas), Bécsi út 39.

Betonacélok, zártszelvények, csövek, I-, U-, T-acélok, szög-acélok, laposacélok, kör- és négyzetacélok, hegesztett hálók, durva és finomlemezek, huzalok nagy választékban. Készleten nem lévő anyagok szállítása 24 órán belül központi telepünkről.

Engedmények a kiskereskedelmi árból:

50 000 Ft felett 5 % – 200 000 Ft felett 8 %.

Felhasználóknak mennyiségtől függetlenül: 5 %.

Viszonteladók: **nagyker ár.**

HÁZHOZSZÁLLÍTÁST VÁLLALUNK!

Nyitva tartás: H-P 7⁰⁰-16⁰⁰, szombat 7⁰⁰-12⁰⁰

Tel./fax.: 06-26-363-900, 06-20-9563-900

SPRANZ SÉRVKÖTŐK ÉS FŰZŐK

Az egyedi méretre készített kiváló német SPRANZ sérvkötőink tökéletes védelmet nyújtanak lágyék-, here-, hasfal- és köldöksérvек esetén!

Méretre rendelhető: (orvosi rendelvényre is)
Pilisborosjenőn időpont-egyeztetéssel és
Budapesten:

I. ker., Fő utca 12. Vízivárosi Patika
II. ker. Margit krt. 38. Margit-MED Üzlet,

Kérje ingyenes prospektusunkat!

Spranz Kft. 2097 Pilisborosjenő, Fő út 3. Tel.: (26) 336-122

HIRDESSZEN A VÖRÖSVÁRI ÚJSÁGBAN:

Hirdetési díjaink:

1/1 oldal:	25 000 Ft
1/2 oldal:	12 500 Ft
1/4 oldal:	6250 Ft
1/8 oldal:	3125 Ft
1/16 oldal:	1560 Ft

(Az árak áfával együtt értendők!)

BVM
ÉPELEM

ELŐREGYÁRTÓ ÉS SZOLGÁLTATÓ KFT.

1117 BUDAPEST,
BUDAFOKI ÚT 215.
LEVÉLCÍM:
1502 BP. PF. 47.
TELEFON: 205-6151
TELEFAX: 205-6155

ÉPÍTKEZIK? RÁNK ÉPÍTSEN!

**-20%
KEDVEZMÉNY**

E-gerenda a gyártótól tavalyi áron!

E-7-24.....	2.260,-Ft	E-7-48.....	4.330,-Ft
E-7-30.....	2.770,-Ft	E-7-54.....	4.880,-Ft
E-7-36.....	3.290,-Ft	E-7-60.....	5.400,-Ft
E-7-42.....	3.820,-Ft	E-7-66.....	5.930,-Ft

Az árak az ÁFA-t és a kedvezményt tartalmazzák!

Kiváló Áru minőségű E-gerenda gyártása csak Társaságunknál!
(Egyedi méretekben is, 10 cm-es mérettartományban)

Zsalukövek, pincefalazók 10% engedménnyel!

PSN időpontjaitól szállítása és beemelése félárban

MÁRKABOLTOK:

Bp., XI., Budafoki út 215. Tel/fax: 205-6176

Bp., XXI., II. Rákóczi F. út 289. Tel/fax: 276-9067

Munkavállalói tulajdonunk az épített környezetet szolgálja!

APRÓHIRDETÉS

Gyakorlott korrepetitor matematikatanítást vállal minden szinten és iskolatípusban.

Kovács László: 06-309-72-72-85; 06-26-349-041

A Strázsa-hegy arcai

Az Őr-hegy a temető felől

Kevés hegy nőtt úgy a szívünkhöz, mint ez a fenyősusogású, gyantaillatú, kedves, kétpúpú hegy. Gyermekkori játszótársunk ő. Csak kicsit megiramodtunk, mi, kölykök az utcában, s máris ott voltunk lábai előtt. Tobozait összegyűjtöttük, majd szétdobáltuk, jókedvű kacagásunk verte fel szúrós fáinak csendjét. Szüleink mesélték, hogy a szabadságharc alatt innen figyelték az őrszemek az országutat, s ha ellenség

közeledett, fáklyát gyújtottak a mieinknek, így figyelmeztetvén őket a veszélyre. Innen az elnevezés: Wachtberg, Strázsa-hegy. De hiszem, hogy ma is örködik ez a hegy, vigyázza sorsunkat, aggódik értünk. Ma is

pajtásunk, igaz barátunk ő. Felénk magasodik, belenéz játékainkba, mosolyog. Hozzánk tartozik. Címe-rünkbe is jobban beleillene szelíd két púpja, mint az a büszke ezüstmadár. Hogy izgultam, mikor hat éve lángra kapott közelében az erdő, de nem bántotta őt a tűz, s tán a dolomitbánya se fog rajta soha már sebet ejteni. Jó is lesz így. Maradjon meg nekünk csak örökre, örködjön továbbra, rendületlenül.

Az Őr-hegy a Kálváriáról

Fotó:
Rásonyi
Győzőné

Szöveg:
Fogarasy
Attila

Esti fényben

